

SZÉCHENYI 2020

MINISZTERELNÖKSÉG

ÚTMUTATÓ MEGHÍVÁSOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK RÉSZVÉTELI FELHÍVÁSÁHOZ

MÁGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ÚTMUTATÓ MEGHÍVÁSOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK RÉSZVÉTELI FELHÍVÁSÁHOZ

Az alábbi útmutató nyújt segítséget, iránymutatást és javaslatokat a Kbt. Második részének XV. fejezete, uniós eljárásrend szerinti meghívásos közbeszerzési eljárás részvételi felhívásának és közbeszerzési dokumentumainak elkészítéséhez. Az alábbiakban foglaljuk össze azokat a fontos információkat, amelyeket minden ajánlatkérőnek figyelembe kell vennie a közbeszerzési eljárását megindító dokumentumok előkészítése során. Az útmutató audittapasztalatok feldolgozásával készült, azon auditkockázatokat, amelyekre uniós forrásból támogatott közbeszerzési eljárások során kiemelt figyelmet kell fordítani, minden esetben hangsúlyozzuk. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény hatályba lépése és jelen útmutató elkészítése között eltelt rövid idő, továbbá az esetek egy részében a joggyakorlat hiánya miatt azon kockázatokat emeltük ki, amelyek – bár a korábbi szabályozással kapcsolatban kerültek rögzítésre - a hatályos jogszabályi környezetben is megállják a helyüket.

Az alábbi útmutató a részvételi felhívással, valamint az abban foglaltakkal együttesen értelmezendő.

Az útmutatóban használt rövidítések

CPV: közös közbeszerzési szószedet

EHR: Elektronikus Hirdetménykezelő Rendszer

Eljárás: közbeszerzési eljárás

EuB: az Európai Unió Bírósága

Ép. Tv (Étv.): Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény

Felhívás: részvételi felhívás

GPA: a WTO Kormánybeszerzési Megállapodása

Irányelv: 24/2014/EU Irányelve a közbeszerzésről

KBEJ: Központi Bejelentkezés Modul

Kbt., hatályos Kbt.: 2015. évi CXLI. törvény a közbeszerzésekről

KFF: Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya

Ptk.: 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

ESPD: Egységes Európai Közbeszerzési Dokumentum

Tartalomjegyzék

AZ ÚTMUTATÓBAN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK	2
I. SZAKASZ: AJÁNLATKÉRŐ.....	5
I.1) Név, cím és kapcsolattartási pont(ok).....	5
I.2) Közös közbeszerzés	6
I.3) Kommunikáció.....	6
I.4) Az ajánlatkérő típusa.....	7
I.5) Fő tevékenység	8
II. SZAKASZ: TÁRGY	8
II.1) A beszerzés mennyisége.....	8
II.2) Meghatározás.....	14
III. SZAKASZ: JOGI, GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI INFORMÁCIÓK	35
III.1) Részvételi feltételek.....	35
III.2) A szerződéssel kapcsolatos feltételek	61
IV. SZAKASZ: ELJÁRÁS.....	70
IV.1) Meghatározás	70
IV.2) Adminisztratív információk	73
VI. SZAKASZ: KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK.....	75
VI.1) A közbeszerzés ismétlődő jellegére vonatkozó információk	75
VI.2) Információ az elektronikus munkafolyamatokról	75
VI.3) További információk	75
VI.4) Jogorvoslati eljárás	79
VI.5) E hirdetmény feladásának dátuma	79
JOGSZABÁLYOK, FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE	80

RÉSZVÉTELI FELHÍVÁS

A részvételi felhívás elkészítéséhez, a hirdetmény minta pontjain végighaladva mutatjuk be a legfontosabb tudnivalókat, a kitöltéshez, értelmezéshez és a jogszerű feltételek előírásához szükséges információkat és teendőket. A felhívásminták olyan ún. jó gyakorlatokat tartalmaznak, amelyeket javasolunk figyelembe venni a közbeszerzési eljárások előkészítése során.

Az ajánlatkérőknek a mintafelhívást és jelen útmutatót alapul véve, azonban értelemszerűen az adott közbeszerzésre és az ajánlatkérői igényekre figyelemmel kell összeállítaniuk az eljárást megindító dokumentumokat, mindenekelőtt a Kbt., a vonatkozó kormányrendeletek, valamint uniós forrásból támogatott beszerzés esetén az auditkockázatokra tekintettel.

Tájékoztatjuk az ajánlatkérőket és képviselőiket, hogy az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiadóhivatala (Kiadóhivatal) terjedelmi korlátozásokat vezetett be a hirdetményekre vonatkozóan. Mivel a Közbeszerzési Hatóság a Kiadóhivatal által bevezetett valamennyi – a hirdetményekre vonatkozó – korlátozást implementálta az Elektronikus Hirdetménykezelő Rendszerben (EHR), így azokat már csak ennek megfelelően lehet kitölteni. A terjedelmi korlátozások a 2014. évi valamennyi közbeszerzési irányelv szerint alkalmazandó hirdetménymintát érintik.

Ennek megfelelően a hirdetmény előkészítése során az ajánlatkérőnek tekintettel kell lennie az elektronikus hirdetménykezelőben érvényesített karakterkorlátozásra.

A korlátozások két csoportra vonatkoznak:

- a hirdetmények valamennyi pontját érintően meghatározták a feltölthető karakterek maximális számát (ezeket a mintafelhívások tartalmazzák)
- a sokszorozható, ismételhető pontok mennyiségének, darabszámának is felső határt szabtak.

Az új feltételekre tekintettel javasoljuk, hogy az ajánlatkérők, amennyiben a terjedelmi korlátot meghaladó mennyiségű szöveget kíván feltüntetni a felhívásban, definíciókat és rövidítéseket alkalmazzanak a hirdetményekben annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló karakterszám minden esetben elegendő legyen.

Ezen felül minden olyan információt, amelynek feltüntetése a Kbt. alapján az eljárást megindító felhívásban nem kötelező, célszerű az egyéb közbeszerzési dokumentumokban megadni.

I. SZAKASZ: AJÁNLATKÉRŐ

I.1) Név, cím és kapcsolattartási pont(ok)

Az ajánlatkérő pontos elérhetőségeit szükséges megadni, abban az esetben pedig, ha a felhívás I.2) pontja szerint a beszerzés más ajánlatkérők nevében történik, azon ajánlatkérő adatait szükséges megjelölni, amely ajánlatkérő az eljárást lefolytatja.

A nemzeti azonosító az ajánlatkérő ún. „AK számát” jelöli, azaz azt az azonosító számát, amellyel a Közbeszerzési Hatóság adatbázisában szerepel. Abban az esetben, amennyiben az ajánlatkérő nem tartozik a Kbt. alanyi hatálya alá, a közbeszerzési eljárás megindítása előtt szükséges az ajánlatkérő regisztrálása a Közbeszerzési Hatóság KBEJ (Központi Bejelentkezés Modul) rendszerében.

A kapcsolattartási pontok esetében célszerű olyan illetékes személy, illetve szervezet megjelölése, aki az adott közbeszerzési eljárásban megfelelő felhatalmazással és információkkal rendelkezik. A Kbt. 50. § (2) bekezdés a) pontja alapján a kapcsolattartás során fel kell tüntetni: az **ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát, e-mailcímét** és (ha van) **ajánlatkérői honlap** címét. A telefonszám és e-mailcím vonatkozásában a fenti szerinti tényleges kapcsolattartó személyt jelöljenek meg, a megfelelő közvetlen elérhetőségekkel.

Az ajánlatkérő telefon-, valamint fax számának megadásakor fontos a helyes számformátum, amely a következőképpen alakul magyarországi elérhetőségek esetében: +36 12345678. A helyes számformátum megadására az EHR rendszer automatikusan figyelmezteti az ajánlatkérőt a hirdetmény feladását megelőzően. Amennyiben ajánlatkérő nem a központi telefonszámát, hanem az adott közbeszerzési eljárásban illetékes személy közvetlen elérhetőségét kívánja megjelölni, a kapcsolattartó személy telefonmellékének megadásával, az előbbiek szerinti telefonszám formátumban adhatja meg, a melléklet „/” jellel elválasztva: +36 12345678/123.

Amennyiben a közbeszerzési eljárással kapcsolatos további információk, a közbeszerzési dokumentumok és a részvételi jelentkezés a fentiekkel megegyező címen, kapcsolattartási ponton keresztül szerezhető, illetve nyújtható be, abban az esetben az I.3) „*fent említett cím*” pontot kérjük megjelölni. Amennyiben viszont a kapcsolattartásra megadott elérhetőségektől eltér, az I.3) pontban, illetve a további információk (VI.3.) között van lehetőség megjelölni.

A további információk megadásával kapcsolatban felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét a Kbt. 41. § (1) bekezdésére.

I.2) Közös közbeszerzés

A Kbt. 29. § (1) és (2), valamint 30. § (1) bekezdései értelmében az ajánlatkérő más ajánlatkérőt is meghatalmazhat azzal, hogy a javára ajánlatkérőként közbeszerzési eljárást folytasson le, valamint több ajánlatkérő közösen is megvalósíthat egy közbeszerzést olyan módon, hogy egy maguk közül kiválasztott ajánlatkérőt meghatalmaznak a közbeszerzési eljárás lefolytatásával. Ezekben az esetekben az eljárást lefolytató ajánlatkérő adatait szükséges a felhívás I.1) pontjában megjelölni.

Amennyiben tehát több ajánlatkérő közösen bonyolítja le a közbeszerzési eljárást az I.2) pontban ezt jelölni kell, illetve amennyiben több uniós tagállam részvételével megvalósuló beszerzésről van szó, akkor az eljárásra vonatkozó nemzeti törvényi hivatkozást is meg kell adni.

Felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét, hogy amennyiben a Kbt. 29. § (1) vagy (2), ill. 30. § (1) bekezdése szerinti lehetőséggel élve más ajánlatkérő nevében, illetve közösen folytatnak le közbeszerzési eljárást, az eljárás iratanyagához minden esetben készítsenek meghatalmazást és/vagy olyan megállapodást, amely egyértelműen rendezi az ajánlatkérők felelősségi köreit és feladatait az eljárás előkészítésével, lefolytatásával és a szerződéskötéssel valamint annak teljesítésével kapcsolatban¹.

Felhívjuk továbbá az ajánlatkérők figyelmét a Kbt. 29. § (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a meghatalmazás *„nem eredményezheti a meghatalmazást adó ajánlatkérőre e törvény alapján alkalmazandó szabályok megkerülését”*.² Erre tekintettel az eljárást abban az esetben is a meghatalmazó ajánlatkérőre vonatkozó szabályok szerint kell megindítani és lefolytatni, amennyiben a meghatalmazott ajánlatkérőre más eljárási szabályok vonatkoznak.

Az I.2) pontnak része továbbá, hogy ha ajánlatkérő központi beszerző szervként valósítja meg a közös beszerzést, akkor erre vonatkozóan jelölni kell a pontban szereplő nyilatkozatot. A központosított beszerzésre a Kbt. 31. § és 32. § irányadó.

I.3) Kommunikáció

A Kbt. 39. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési dokumentumokat alapesetben korlátozás nélkül (kivéve a regisztrálási adatok megkérését, amely megengedett), teljes körűen, közvetlenül, korlátlanul és díjmentesen kell elérhetővé tenni.

---

¹ A közös beszerzés megvalósítását nemzetközi megállapodás is rögzítheti, ebben az esetben külön megállapodás szükséges. – Kbt. 30. § (2) bekezdés.

² Kbt. 29. § (1) bekezdés

Ez lehetséges az ajánlatkérő weboldalán vagy valamely más elektronikusan nyilvánosan elérhető felületen, vagy a Közbeszerzési Hatóság által üzemeltetett Közbeszerzési Adatbázison keresztül.

Különleges esetekben (melyeket a Kbt. 39. § (2) bekezdése felsorol) lehetséges más, ettől eltérő módon az ajánlattevők számára hozzáférhetővé tenni a dokumentumokat, ebben az esetben a hirdetmény minta I.3) pontjában ezt jelezni kell, továbbá a *További információk* (VI.3.) között van lehetőség a rendelkezésre bocsátás módját részletesen megadni.

I.4) Az ajánlatkérő típusa

Az ajánlatkérő típusa a Kbt. 5. § alapján állapítható meg. Amennyiben az ajánlatkérő típusának a felkínált lehetőségek egyike sem felel meg, kérjük az „Egyéb” pontot megjelölni és megnevezni.

Az ajánlatkérő típusa a hirdetmény minta alapján:

- Minisztérium vagy egyéb nemzeti vagy szövetségi hatóság, valamint regionális vagy helyi részlegeik
- Nemzeti vagy szövetségi iroda/hivatal
- Regionális vagy helyi hatóság
- Regionális vagy helyi iroda/hivatal
- Közjogi intézmény
- Európai intézmény/ügynökség vagy nemzetközi szervezet
- Egyéb típus

A fentiekkel kapcsolatban általános iránymutatás a leggyakoribb típusokat illetően:

Minisztérium vagy egyéb nemzeti vagy szövetségi hatóság, valamint regionális vagy helyi részlegeik: A Kbt. 5. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja (ez utóbbiból az állam fogalma, amit az EuB szerint funkcionálisan kell értelmezni, például az EuB C-353/96. számú ítélet szerint, amely alapján minden szervezet, amelynek összetételét, feladatát jogszabály határozza meg, továbbá nagymértékben függ az államtól, állami szervezetektől, az állam fogalomkörébe tartozik).

Regionális vagy helyi hatóság: A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont önkormányzatokra vonatkozó része.

Közjogi intézmény: A hatályos Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontjának felel meg.

I.5) Fő tevékenység

Az ajánlatkérő fő tevékenységét a leginkább jellemző tevékenységi kör megadásával kérjük jelölni. Amennyiben egyetlen felkínált lehetőség sem egyezik meg, vagy fedi le az ajánlatkérő fő tevékenységét, kérjük az „Egyéb tevékenység” pontot megjelölni és megnevezni.

Az ajánlatkérő fő tevékenysége a hirdetmény minta alapján:

- Általános közszolgáltatások
- Honvédelem
- Közrend és biztonság
- Környezetvédelem
- Gazdasági és pénzügyek
- Egészségügy
- Lakásszolgáltatás és közösségi rekreáció
- Szociális védelem
- Szabadidő, kultúra és vallás
- Oktatás
- Egyéb tevékenység

II. SZAKASZ: TÁRGY

II.1) A beszerzés mennyisége

II.1.1) Elnevezés

A szerződés típusának, valamint a közbeszerzés tárgyának rövid leírását tartalmazza, amely alapján egyértelműen beazonosíthatóak az eljárással kapcsolatos releváns információk. Ennek megfelelően „beszédess” meghatározás használatát kérjük az ajánlatkérőktől, továbbá amennyiben európai uniós forrásból támogatott a beszerzés, a szerződéshez rendelt elnevezésben szükséges a projekt pontos azonosítóját feltüntetni. Pl. *„Mebízási szerződés alapján projektmenedzseri feladatok ellátása a ... azonosítójú projekt keretein belül”.*

Ha a szerződés tárgya több tevékenységet is magában foglal (pl. árubeszerzés mellett szolgáltatásmegrendelést is), abban az esetben a szerződéshez rendelt elnevezésben valamennyi érintett tevékenységnek szerepelnie kell. További elvárás, hogy a fenti esetben a közbeszerzés becsült értékének meghatározása (dokumentálása) egyértelműen tartalmazza a különböző beszerzési tárgyak közötti megoszlást, amely uniós forrásból támogatott közbeszerzési eljárások esetében nyilatkozási formában is benyújtásra kell, hogy kerüljön az eljárás iratanyagával együtt.

A szerződés típusa meghatározása során felhívjuk figyelmüket, hogy a mindenkor hatályos Ptk. szabályai szerint szükséges eljárni. Pl. a szállítási szerződés fogalmát az új Ptk. nem ismeri. Elfogadható azonban, amennyiben szükséges, ha az ajánlatkérők utalnak a szerződés atipikus jellegére annak elnevezését illetően.

Kérjük, hogy a jelen pontban meghatározott elnevezés minden esetben egyezzen meg a felhívás II.2.1) pontjában foglaltakkal és ezen elnevezést az eljárás valamennyi dokumentumában egységesen szerepeltessék az ajánlatkérők.

Építési beruházás esetén, amennyiben a beruházást az ajánlatkérők FIDIC szerződéses feltételek szerint kívánják megvalósítani, abban az esetben a hirdetmény jelen pontjában a szerződéshez rendelt elnevezésben egyértelműen szükséges utalni a FIDIC releváns könyvére pl. az alábbiak szerint:

- Vállalkozási szerződés alapján szennyvíztisztító telep tervezése és kivitelezése a(z) ... elnevezésű, ... azonosítószámú Projekt keretében ..., a FIDIC Sárga Könyv (2011. évi kiadás) szerződéses feltételei szerint.
- Vállalkozási szerződés alapján ... (település/településrész neve) csatornahálózatának tervezése és kivitelezése a(z) ... elnevezésű, ... azonosítószámú Projekt keretében ..., a FIDIC Piros Könyv (1999. évi kiadás, 2005. évi magyar nyelvű fordítás) szerződéses feltételei szerint.

Hivatkozási szám (adott esetben)

Nem kötelező a kitöltése, amennyiben az adott eljárás egy meghatározott számmal van jelölve az ajánlatkérőnél, úgy kérjük megadni.

II.1.2) Fő CPV-kód

Abban az esetben, amennyiben a beszerzés egy CPV kóddal is leírható, elegendő a Fő tárgy megjelölése, azonban ha összetett beszerzésről van szó, amely több, lényeges feladatot is magában foglal, célszerű a fő tárgy mellett további tárgyak megadása is a potenciális részvételre jelentkezők elérése érdekében. A hatályos CPV kódokat a CPV módosításáról szóló 213/2008/EK rendelet tartalmazza. A CPV kódokhoz tartalmazó értelmező jegyzeteket a Közbeszerzési Hatóság honlapján találhatunk az ajánlatkérők (<http://www.kozbeszerzes.hu/jogi-hatter/ertelmezo-jegyzetek/>).

A CPV kódok meghatározásánál alapvető elvárás, hogy azt a megvalósítani kívánt beszerzés műszaki tartalma alapján igyekezzenek az ajánlatkérők a lehető legpontosabban megadni. A KFF megítélése szerint azonban elegendő a leginkább jellemző kód kiválasztása és az adott kód

„alá” tartozó valamennyi azzal összefüggésbe hozható CPV kód feltüntetése szükségtelen.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a CPV-kód megválasztásának jelentősége lehet az eljárási rezsim, kivételi kör jogszerű megítélése szempontjából, különös tekintettel pl.: kutatás-fejlesztési szolgáltatások, 3. melléklet szerinti szolgáltatások, tervezési szolgáltatások esetében.

II.1.3) A szerződés típusa

Kizárólag az adott beszerzési tárgyra vonatkozóan szükséges megadni a szerződés típusát: Építési beruházás, Árubeszerzés, vagy Szolgáltatásmegrendelés.

Ezzel kapcsolatban a Kbt. 8. §-át, adott esetben a 22-24. §-okkal együtt szükséges figyelembe venni. *„Ha a közbeszerzés többféle [...] beszerzési tárgyat foglal magában, a közbeszerzési eljárásra a beszerzés fő tárgya szerinti szabályokat kell alkalmazni.”³*

Építési beruházás:

Az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárás az alábbi munkák megrendelésére irányulhat:

- Kivitelezés
- Kivitelezés és tervezés (csak különlegesen indokolt esetben!)
- Építmény kivitelezése bármilyen eszközzel vagy módon az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek megfelelően

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ép. Tv.) 2. § 30. pontja szerint építési beruházás az építési tevékenység megvalósításával összefüggésben végzett gazdasági, és építésügyi tevékenységek összessége. Ugyanezen § 36. pontja szerint építési tevékenység építmény, építményrész, épületegyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése.

Az Ép. Tv. 32. § (1) bekezdése alapján építészeti-műszaki tervezési tevékenységnek minősül az építmény, építményrész, építményegyüttes megépítéséhez, bővítéséhez, felújításához, átalakításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, rendeltetésének megváltoztatásához szükséges építészeti-műszaki tervek közbeszerzési dokumentumok elkészítése és kormányrendeletben foglaltak szerinti ellenőrzése, továbbá a 33. § (4) bekezdés szerinti tevékenység.

---

³ Kbt.22. § (1) bekezdése

322/2015. (X. 30.) Korm. rend. 2. § és 14. § (2) bekezdése alapján építési beruházás esetén a tervező (ill. műszaki ellenőr) kiválasztása meg kell, hogy előzze az építőipari kivitelező kiválasztását. Tervezést és kivitelezést magában foglaló eljárási formát ajánlatkérő csak kivételesen indokolt esetben alkalmazhat.

A fent hivatkozott rendelkezések alapján, a közbeszerzési eljárás összes körülményére és műszaki leírására tekintettel szükséges eldönteni, hogy a közbeszerzési eljárás tervezés és kivitelezés, vagy pusztán kivitelezés megvalósítására irányul-e. A körülmények alapján indokolt esetben lehetséges a kivitelezésre irányuló eljárás keretében kiválasztani a tervezési feladatok elvégzését, de ebben az esetben a részvételi felhívás VI.3) pontjában ennek indoklását fel kell tüntetni.

Az ellenőrzések során szerzett tapasztalatok szerint azonban ritkán fordul elő, hogy az építési beruházás nem foglal magában tervezési feladatot is.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fentiekre tekintettel fontolják meg, mennyiben indokolható a tervezési feladatok kivitelezéssel együttesen történő megrendelése, egy eljárásban történő kiválasztása.

Amennyiben – akár a műszaki leírásban, akár a szerződéstervezetben – a nyertes ajánlattevőként szerződő fél kötelezettsége bármilyen volumenű - akár a szerződés értékéhez képest elenyésző értékű - tervezési feladat (például az esetleg hiányzó tervek elkészítése, vagy – amennyiben kiviteli szintű terveket bocsát a nyertes ajánlattevőként szerződő fél rendelkezésére az ajánlatkérő – az esetleges kiviteli részlettervek elkészítése) ellátása, abban az esetben az eljárást megindító hirdetményben erről indoklást kell adni.

Árubeszerzés:

Árubeszerzés tárgyú közbeszerzési eljárás esetében az alábbi lehetőségek közül választhatnak az ajánlatkérők:

- Adásvétel
- Lízing
- Bérlet
- Részletvétel
- Ezek kombinációja

Tipikus hiba, ennek elkerülése érdekében felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét arra, hogy a Kbt. 8. § (2) bekezdése alapján valamely forgalomképes és ingó dolog *bérletére* (használatára, hasznosítására vonatkozó jognak a megszerzésére) irányuló beszerzés árubeszerzésnek minősül és nem szolgáltatásmegrendelésnek.

Szolgáltatásmegrendelés:

A szolgáltatásmegrendelés tárgyú közbeszerzési eljárások során különösen fontos, hogy az eljárás megindítása előtt megfelelően határozzuk meg, soroljuk be az adott közbeszerzés tárgya szerinti szolgáltatástípust, figyelemmel a Kbt. 21. § (2) bekezdésére, amely szerint: *„A 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybevételére irányuló közbeszerzési eljárások esetében – ide nem értve a koncessziós beszerzési eljárásokat – a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni.”* A részvételi felhívásban nem kell megadni, hogy melyik melléklet szerinti szolgáltatásra irányuló eljárás megindítását kezdeményezi az ajánlatkérő.

Ha azonban a közbeszerzés tárgya olyan összetett szolgáltatás, amely a 3. melléklet, valamint ezektől eltérő további szolgáltatást is magában foglal, vagy a közbeszerzés tárgya szolgáltatást és árubeszerzést is magában foglal, a beszerzés fő tárgyát a legmagasabb értékű beszerzési tárgy jelenti.⁴

Szolgáltatásmegrendelés tárgyú közbeszerzési eljárások esetében a fentiekben túlmenően a megfelelő eljárási rezsimmegválasztásához kérjük az ajánlatkérőket a hatályos közbeszerzési törvény 9. §-ában, valamint 111. §-ban foglalt kivételek figyelembe vételére is.

II.1.4) Rövid meghatározás

Annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárást valamennyi dokumentumban egységesen jelöljék az ajánlatkérők, a szerződés vagy a beszerzések rövid meghatározását kérjük, hogy a felhívás II.1.1.) pontjával összhangban szíveskedjenek megadni. A beszerzés pontos adatainak megadására a felhívás II.2.) pontjának kitöltésével van lehetősége az ajánlatkérőnek.

II.1.5) Becsült teljes érték vagy nagyságrend

Csak számokkal megadható.

A teljes mennyiségnél a becsült érték feltüntetése opcionális. Adott esetben az ajánlatkérőnek kifejezett érdeke fűződhet ahhoz, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők tudomására hozza a közbeszerzés becsült értékét. Pl. keretszerződés (nem tévesztendő össze a keretmegállapodással) esetén egy adott keretösszeg áll rendelkezésére, amelyen felüli összegre nem adhat le egyedi megrendelést a keretszerződés alapján.

Azonban olyan eset is fennállhat, hogy a közbeszerzés becsült értéke torzítja a versenyt, és feltételezhető, hogy a hatékony és felelős

---

⁴ Kbt. 22. § (2) bekezdés

pénzgazdálkodás alapelve sérülhet, ezért az ajánlatkérők minden esetben mérlegeljék, hogy a becsült érték megadása milyen következményekkel járhat az eljárás eredményére nézve. Felhívjuk a fentiekkel kapcsolatban az ajánlatkérők figyelmét, hogy a becsült érték felhívásban történő feltüntetése auditkockázatot hordozhat magában, így az fő szabály szerint nem javasolt, és az eljárás KFF általi minőségellenőrzése során, a keretmegállapodások és keretszerződések megkötésére irányuló eljárások kivételével, kifogást von maga után.

Keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer esetében a szerződéseknek a keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer teljes időtartamára vonatkozó becsült összértéket vagy volument szükséges megadni adott esetben, ez azonban nem kötelező.

II.1.6) Részekre vonatkozó információk

A Kbt. 61. § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérők kötelesek megvizsgálni a beszerzésüket abból a szempontból, hogy lehetséges-e a közbeszerzés egy részére történő ajánlattétel.

Ha az ajánlatkérő nem biztosítja a részekre történő ajánlattételt (részvételi jelentkezést), az eljárást megindító felhívásban köteles megadni ennek indokát. Az indoklást kérjük, hogy a felhívás II.2.14) pontjában tüntessék fel. Felhívjuk a figyelmet, hogy a KFF álláspontja szerint az általános indoklás nem fogadható el, ezért minden esetben kérjük részletes, objektív alátámasztását annak, ha a részajánlattételt ajánlatkérő nem biztosítja.

Uniós forrásból támogatott eljárásokban a verseny szélesítése érdekében különösen kifejezett elvárás a részajánlattétel biztosítása, tehát amennyiben lehetséges, úgy ennek megfelelően készítsék elő az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárást.

Az Irányelv felhívja a figyelmet, hogy „a részekre bontás végezhető mennyiségi alapon, amikor is az egyedi közbeszerzések nagyságának meghatározásakor jobban figyelembe veszik a kkv-k kapacitását, vagy minőségi alapon, a különböző érintett ágazatoknak és szakosításoknak megfelelően, amikor az egyedi közbeszerzések tartalmát igazítják erőteljesebben a specializálódott kkv-szektorokhoz, vagy a különböző egymást követő projektszakaszok alapján”⁵.

Ha a fentieknek megfelelően a részekre történő ajánlattételt (részvételi jelentkezést) biztosítja az ajánlatkérő, a felhívás II.2) pontjait szükséges a részeknek megfelelő számban kitölteni. Amennyiben az ajánlatkérő a beszerzését részekre bontva valósítja meg, a Kbt. 61. § (5)-(6) bekezdései alapján meg kell jelölnie, hogy mely részekre lehet részvételi jelentkezést benyújtani, ugyanakkor lehetővé teheti, de kötelezővé nem,

---

⁵ Irányelv, (78).

hogy a beszerzés minden részére nyújtsanak be részvételi jelentkezést. A felhívásban a fentieknek megfelelően a „*valamennyi részre*” lehetőséget szükséges megjelölni.

További szabály⁶, amelynek megfelelően a felhívás II.2) pontjában kell feltüntetni az egy ajánlattevőnek odaítélhető részek maximális számát, amennyiben azt ajánlatkérő korlátozni kívánja. A korlátozás azt jelenti, hogy ugyanazon ajánlattevő legfeljebb meghatározott számú részben lehet az eljárás nyertese, akkor is, ha ajánlatot több vagy minden rész tekintetében be lehetett nyújtani. Ha ajánlatkérő él ezzel a lehetőséggel, akkor a közbeszerzési dokumentumokban fel kell tüntetnie azokat az objektív és megkülönböztetéstől mentes szempontokat, amelyek alapján eldönti, hogy mely részek tekintetében nyilvánítható nyertesnek az az ajánlattevő, aki az értékelési szempontok alapján a maximális számnál több részben tette az ajánlatkérő számára a legkedvezőbb ajánlatot. Ha valamely ajánlattevő nem nyilvánítható egy adott rész tekintetében nyertesnek, az értékelési szempontok alapján soron következő ajánlattevő lesz a nyertes ajánlattevő.

Szintén meghatározható, és ebben a pontban kell megjelölni adott esetben azt, ha ajánlatkérő fenntartja a jogot, hogy bizonyos részek vagy részcsoportok kombinációjával ítéljen oda szerződéseket.

Amennyiben az ajánlatkérők lehetővé teszik a részekre történő ajánlattételt (részvételi jelentkezést), a felhívás II.2) pontjaiban, valamint egyéb releváns pontjaiban közbeszerzési részenként szükséges meghatározni:

- a teljes mennyiséget,
- az értékelési szempontokat,
- az alkalmassági minimumkövetelmények és igazolási módjait,
- a finanszírozási és fizetési feltételeket,
- szerződést biztosító mellékkötelezettségeket,
- különleges szerződéses feltételeket.

II.2) Meghatározás

II.2.1) Elnevezés

Rövid elnevezést szükséges megadni, amellyel az adott rész beazonosítható. Amennyiben ajánlatkérő több részt határozott meg, a II.2) minden pontja a részek számának megfelelő számban kitöltendő. Egy rész (vagyis a részajánlattétel kizárása) esetén a II.2) pontot egy példányban kell kitölteni.

Rész száma

---

⁶ Kbt. 61. § (6) bekezdés.

A felhívás II.1.6) pontjában foglaltakkal összhangban kell megadni az adott rész számát.

II.2.2) További CPV-kódok

Ld. a felhívás és útmutató II.1.2) pontját. További tárgyak esetén az adott részre vonatkozó CPV kódot szükséges megadni.

II.2.3) A teljesítés helye

A teljesítés helyét mind a pontos cím megadásával, mind pedig a címhez tartozó NUTS-kóddal (adott esetben több NUTS-kóddal) szükséges megjelölni. Amennyiben ajánlatkérő pontos címet nem tud megadni, vagy amennyiben az egész ország területét lefedő teljesítési területről van szó, abban az esetben Magyarországot szükséges megjelölni és valamennyi NUTS-kódot feltüntetni (HU1, HU2, HU3, HUZ).

Építési beruházás esetén, tekintettel az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltakra is, minden esetben kérjük, a felhívás jelen pontjában feltüntetni a pontos címen túl a helyrajzi számot is.

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése

A fenti pontban kell ismertetni a beszerzés leírását (adott esetben, egyszerűbb tárgyak esetében a teljes műszaki leírást) az építési beruházás jellege és terjedelme, az árubeszerzés jellege és mennyisége, illetve értéke, a szolgáltatás jellege és terjedelme szerint. Ezt az információt a II.1) szakasszal összhangban, minden rész vonatkozásában külön-külön, a teljes beszerzési igényhez képest részletesebben meg kell adni.

A meghatározott teljes mennyiségnek az eljárásban valamennyi szükséges dokumentumban egyezően szükséges szerepelnie, kérjük, az ajánlatkérők fordítsanak különös figyelmet a különböző dokumentumokban szereplő teljes mennyiség és a közbeszerzési dokumentumokban foglalt műszaki leírás, műszaki közbeszerzési dokumentumok koherenciájára.

A felhívásban a legtöbb esetben nem lehetséges a teljes műszaki leírás megadása, azonban ekkor is kérjük, hogy a feltüntetett mennyiségek egyezzenek meg a műszaki leírásban foglaltakkal és történjen hivatkozás arra, hogy a részletes információk a műszaki leírásban találhatóak.

A beszerzés teljes mennyiségét olyan módon kell megadni a felhívásban, hogy az alapján az érdeklődő gazdasági szereplők egyértelműen meg tudják állapítani, részt tudnak-e venni az eljárásban. A teljes mennyiség meghatározása során elsősorban olyan számszerűsíthető információkat szükséges megadni, amely lefedi az ajánlatkérő beszerzési igényét.

Építési beruházás esetében például, tekintettel arra, hogy a teljes műszaki leírását, mennyiségének kiterjedt részletezését az eljárást megindító felhívásban nem szükséges – és az esetek többségében nem is lehetséges – közzétenni, az építési beruházás főbb összmenntiségeinek, a munkanemek összefoglalásának feltüntetésével az ajánlatkérő valószínűsíthetően eleget tesz a Kbt. előírásainak, azonban az adott eset egyedi körülményeinek vizsgálata e körben is szükséges. A fentiekén túl minden olyan fontos feladatot szükséges a felhívás ezen pontjában feltüntetni, amely akár a műszaki leírásban, akár a szerződéstervezetben szerepel, és amely nélkül nem lehetséges a szerződés teljesítése, azonban például a munka szervezésére, a munkavégzés körülményeire vonatkozó előírások a teljes mennyiség rovatban való feltüntetése szükségtelen lehet.

Amennyiben az építési beruházás a FIDIC Sárga Könyv szerződéses feltételei alapján kerül megvalósításra, a nyertes ajánlattevőként szerződő félnek jelentős tervezési tevékenység ellátása is a feladatát képezi. Megjegyzendő, hogy abban az esetben is lehet a nyertes ajánlattevőként szerződő félnek tervezési tevékenység ellátására irányuló kötelezettsége, amennyiben az építési beruházás a FIDIC Piros Könyv szerződéses feltételei szerint valósul meg!

A FIDIC Sárga Könyv szerződéses feltételei szerint megvalósuló építési beruházások vonatkozásában általában az ajánlatkérő nem tud konkrét mennyiségeket megadni az eljárás során, tekintettel arra, hogy a nyertes ajánlattevőként szerződő fél feladatát jelentős tervezési feladat is képezi. Ilyen esetekben sem nélkülözhető azonban a szerződés szerinti mennyiség olyan részletességgel történő meghatározása, amely megfelel a Kbt. előírásainak. Az építési beruházás főbb, számszerűsíthető jellemzőit (legalább tervezetten), a megvalósítani kívánt technológiát és az elérni kívánt határértékeket, paramétereket meg kell tudnia adni az ajánlatkérőnek a felhívásban.

A beszerzés teljes mennyiségének részenként történő meghatározása során minden esetben biztosítani kell az egyenértékűség elfogadhatóságát. Azaz, ha az ajánlatkérő konkrét termékre, stb. kér ajánlatot, biztosítani kell annak lehetőségét, hogy az ajánlattevők egyéb, azzal egyenértékű ajánlatot adhassanak. Mind a teljes mennyiség, mind pedig a műszaki leírás esetében kérjük feltüntetni a „*vagy azzal egyenértékű*” kifejezést és meghatározni, hogy az ajánlatkérő pontosan mit ért egyenértékűség alatt, továbbá azt is, hogy milyen indokkal hivatkozott konkrét eljárásra/gyártmányra.

Az utóbbi indoklásra azért van szükség, mivel a 321/2015. Korm. rend. 46. § (3) bekezdése értelmében a szerződés tárgya által indokolt vagy jogszabályban meghatározott esetek kivételével **a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű** dologra, konkrét eljárásra, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre,

személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, és az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.

Az egyenértékűsége történő utalás mellett meg kell határozni azt is, hogy milyen minimumfeltételeknek kell megfelelnie a megajánlásoknak, amelyek alapján az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az az általa előírt termékkel, stb. egyenértékű és mindenben megfelel a beszerzési szándékának az ajánlat.

Lehetnek e tekintetben a szerződés tárgyát érintő speciális szabályok, mint pl. orvostechikai eszközök beszerzése esetén, hogy *„az eljárást megindító felhívásban gyógyszerek vonatkozásában a közbeszerzés tárgya meghatározható az egyes indikációk felsorolása helyett a forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszer „valamennyi indikációja” megjelölés alkalmazásával.”*⁷

Opcionális rész(ek) (mennyiségi eltérés)

A teljes (részre vonatkozó) mennyiségnél fel kell tüntetni az esetleges mennyiségi eltérés lehetőségét.

A hatályos törvény opcionális résznek nevezi a mennyiségre vonatkozó eltérés megadásának lehetőségét. Az eltérés szabályozása nem szerepel a Kbt-ben, de jogszerűnek tekinthető akár a teljes mennyiségen belül megjelölt opcionális rész, akár a mennyiség feletti opcionális rész megjelölése.

Amennyiben az ajánlatkérő mennyiségi eltérést tesz lehetővé, abban az esetben auditkockázatokra tekintettel a mennyiségi eltérés nem haladhatja meg a 30 %-os mértéket. A 30% feletti mennyiségi eltérés nem teszi lehetővé a megfelelő ajánlattételt, tekintettel arra, hogy magas a tervezhetetlen elemek aránya. Amennyiben az ajánlatkérők számára a 30%-os mértéknél magasabb mennyiségi eltérés előírása kiemelten fontos, úgy ezt alátámasztani szükséges és csak megalapozott esetekben kivételesen fogadható el.

Fontos megemlíteni, hogy értelemszerűen a -100%-os mennyiségi eltérés sem megengedett. Ezzel összefüggésben tipikus hibaként fordul elő, és burkolt 100%-os mennyiségi eltérésnek minősül a felhívás vagy a közbeszerzési dokumentumok olyan rendelkezése, amely szerint az ajánlatkérő (vagy bármelyik fél) adott esetben a szerződéstől indokolás nélkül elállhat, vagy rendes felmondással a szerződést felmondhatja, vagy azt közös megegyezéssel a felek bármikor megszüntethetik.

---

⁷ 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet 8. §

Az opcionális rész megadása esetében fontos megjegyeznünk, hogy a Kbt. 58. § (1) bekezdése alapján a teljes mennyiségtől +/- irányban is eltérhetnek az ajánlatkérők, akár úgy is, hogy egy középértéket határoznak meg. Az audittapasztalatok és hivatalos állásfoglalás hiányában javasoljuk azonban, hogy az eltérést vagy pozitív, vagy negatív irányban jelöljék meg az ajánlatkérők. Az uniós támogatások ellenőrzése során továbbra is irányadó, hogy a mennyiségi eltérés elfogadott mértéke legfeljebb 30%.

További speciális szabály gyógyszer és orvostechikai eszköz közbeszerzésére irányuló eljárás esetében a gyógyszerek és orvostechikai eszközök közbeszerzésének sajátos szabályairól szóló 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet alapján, hogy a Kbt.-ben foglaltakkal ellentétben az ajánlatkérő szabadon határozhatja meg a közbeszerzés mennyiségétől történő eltérés mértékét.⁸ Azonban ettől függetlenül az uniós forrásból megvalósított közbeszerzések esetében ezeknél a beszerzéseknél is általánosságban a maximum 30%-os mennyiségi eltérés előírása javasolt.

Amennyiben az adott szerződés teljesítéséhez egyéb szolgáltatások is kapcsolódnak, azt a teljes mennyiségnél fel kell tüntetni és minden esetben körültekintően kell meghatározni az alábbiakra figyelemmel. A beszerzés tárgya és a hozzá kapcsolódó szolgáltatás viszonya döntő szempont lehet a beszerzés tárgyának minősítése szempontjából, tekintettel a Kbt. 22. § (1) bekezdésére.⁹ A becsült érték meghatározása során annak valamennyi, a szerződés teljesítéséhez szükséges összeget magában kell foglalnia, így a kapcsolódó szolgáltatások ellenértékét is. Figyelemmel kell lenni azonban uniós forrásból támogatott beszerzés esetében arra, hogy a kapcsolódó szolgáltatás elszámolható-e a projektben, és adott esetben érdemes felülvizsgálni a finanszírozási feltételeket, így különösen, de nem kizárólagosan a támogatási intenzitás meghatározását. A fentiekén túl a szerződés időtartama és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek jelenthetnek még nehézséget és tipikus hiba az ajánlatkérők részéről, hogy sem a szerződés teljesítésének határideje, sem pedig a szerződést biztosító mellékkötelezettségek, így különösen a kötbérek nem terjednek ki arra az időszakra, amely időszak alatt a nyertes ajánlattevőnek az esetleges kapcsolódó szolgáltatást nyújtania kell.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az opcionális rész értékét a becsült értékbe bele kell számítani, vagyis a mennyiségi eltéréssel növelt (módosított) érték képezi a közbeszerzés becsült értékét.

---

⁸ 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdés.

⁹ Kbt. 22. § (1) bekezdése: „Ha a közbeszerzés többféle [...] beszerzési tárgyat foglal magában, a közbeszerzési eljárásra a beszerzés fő tárgya szerinti szabályokat kell alkalmazni”

Tartalékkeret építési beruházás esetén

A közbeszerzés ismertetése keretében szükséges - adott esetben - feltüntetni a tartalékkeret biztosításának lehetőségét. A tartalékkeret mértékére vonatkozóan a 322/2015. (X. 30.) Korm. rend. 20. § (2) bekezdése irányadó (max. a szerződés szerinti teljes ellenszolgáltatás 10 %-a), azonban audittapasztalatokra figyelemmel javasoljuk, hogy a tartalékkeret mértéke legfeljebb 5 %-os mértékben kerüljön előírásra. További fontos követelmény, hogy a tartalékkeretet valamennyi releváns közbeszerzési dokumentumban fel kell tüntetni és a szerződéstervezetben kifejezetten és pontosan rögzíteni kell felhasználásának szabályrendszerét.

A tartalékkeret kikötése alapvetően javasolt az ajánlatkérők számára, tekintettel arra, hogy az lehetőséget ad az építési beruházás megvalósítása során felmerülő többletköltségek a szerződés módosítása vagy új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történő elszámolására, jelentősen csökkentve ezzel a felek adminisztrációs terheit. Felhívjuk azonban az ajánlatkérők figyelmét, hogy - ugyan a tartalékkeret egy feltételes összeg és a felhasználására nem feltétlenül kerül sor az építési beruházás megvalósítása során - azonban a Kedvezményezett rendelkezésére álló, a szerződés teljesítéséhez szükséges fedezetnek a tartalékkerettel növelt összegre kell kiterjednie.

A tartalékkeret egy olyan, már a közbeszerzési eljárás során az ajánlatokban is megjelenő, feltételes összeg, amely az építési beruházás teljesítéséhez, a rendeltetésszerű és biztonságos használathoz szükséges munkák ellenértékének elszámolására használható fel, és - amennyiben a tartalékkeret felhasználásának lehetséges esetei és pénzügyi feltételei már a közbeszerzési eljárás során minden részvételre jelentkező számára előre megismerhető módon rögzítésre kerültek - nem vonja maga után szerződésmódosítás vagy új közbeszerzési eljárás lefolytatásának szükségességét. A tartalékkeret mértékét minden esetben szükséges a becsült értékbe beleszámítani.

A tartalékkeretre vonatkozóan a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 20. §-a tartalmaz előírásokat.

II.2.5) Értékelési szempontok

A Kbt. 50. § (2) l) pontja értelmében az eljárást megindító felhívásnak tartalmaznia kell az ajánlatok értékelésének szempontjait, valamint a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra vonatkozó értékelési szempontok súlyozását. Erre tekintettel a több szakaszból álló eljárások esetén a részvételi felhívás tartalmazza a későbbi ajánlatok értékelésének ezen szempontjait, továbbá az értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó és felső határát (Kbt. 77. § (2) bekezdés).

A Kbt. 76. § (2) bekezdése alapján az ajánlatok értékelési szempontja a következő lehet:

- legalacsonyabb ár
- a legalacsonyabb költség
- a legjobb ár-értékarányt megjelenítő szempont.

Valamennyi eljárásfajta és valamennyi közbeszerzési tárgy esetén irányadó szabály, hogy (1) „az ajánlatkérő **köteles a legalacsonyabb költség** vagy a **legjobb ár-érték arányt** megjelenítő értékelési szempontok alkalmazására¹⁰. Ez alól csak az a körülmény mentesíti az ajánlatkérőt, ha az igényeinek valamely konkrétan meghatározott minőségi és műszaki követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja.

„Az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként **tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások**, valamint **építési beruházások** esetében”¹¹.

Legalacsonyabb ár

A felhívás ezen (II.5.) pontjában a megfelelő lehetőséget kell megjelölni.

Az alábbiakban megadott szempontok között (*Minőségi kritérium/ Költség kritérium/Ár*) kizárólag az Árat szükséges megjelölni, és a súlyszámot pedig értelemszerűen üresen hagyni, amennyiben a legalacsonyabb ár értékelési szempontját kívánja alkalmazni az ajánlatkérő.

Ezen túl a további információk között egyértelműen rendezni, hogy az ajánlati árnak mit kell magában foglalnia, mi alapján kell megadni (pl. részletes árajánlat), milyen pénznemben, stb.

Ennek körében felhívjuk továbbá a figyelmet, hogy a KFF minden esetben kéri annak **indoklását** (árubeszerzés vagy szolgáltatásmegrendelés esetén), ha a szerződést ajánlatkérő a legalacsonyabb ár alapján kívánja odaítélni. Az indoklás nem elfogadható, ha az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.

Az Útmutató II.1.6. pontjában foglaltaknak megfelelően szintén a hirdetmény minta II.2.14) pontjában (további információk) kell megadni a legalacsonyabb ár mint értékelési szempont választásának indoklását.

A legalacsonyabb költség

---

¹⁰ Kbt. 76. § (5) bekezdés

¹¹ Kbt. 76. § (5) bekezdés

Ha ezt a szempontot választja az ajánlatkérő, akkor az előre meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani az ajánlati költséget vagy költségeket. A hirdetményben pedig a Költségkritériumot kell megjelölni értékelési szempontként.

A legalacsonyabb költség lehet a teljes ajánlatra vonatkozó, **egyetlen szempont** szerinti **életciklusköltség-számítás**on alapuló legalacsonyabb költség, de lehet több ajánlati elemre vonatkozó költséghatékonysági szempontokkal kifejeződő, **többtényezős szempontrendszer**, illetve ez **a szempont kombinálható a legjobb ár-értékarány** szempontja keretében meghatározott egyéb minőségi szempontokkal.

Minden esetben meg kell határozni (a közbeszerzési dokumentumokban) a költséghatékonyság-számítás módszerét.

Az életciklusköltség-számításra vonatkozóan, a Kbt. 78. § (4) bekezdése alapján a Közbeszerzési Hatóság útmutatót fog kiadni.

Legjobb ár-értékarány

A **legjobb ár-értékarányt megjelenítő értékelési szempont** esetében a legfontosabb szempontokat mutatjuk be, amelyek figyelembe vételével megfelelően előírható ezen értékelési módszer.

A gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztása érdekében meghatározandó értékelési szempont(ka)t részenként szükséges meghatározni, és felhívjuk a figyelmet, hogy más kategorizálás alapján, eltérő szempontmeghatározás nem lehetséges. Pl. KDB D.328/27/2011, ahol ajánlatkérő jogsértően határozta meg a felhívásban külön a KEOP és külön a KEOP/KIOP pályázatok tekintetében a bírálati szempontrendszerét.

A legjobb ár-értékarány szempontjára alkalmazható módszerekről a Közbeszerzési Hatóság útmutatót fog kiadni, ameddig azonban a Kbt. 76. § (12) szerinti ajánlás nem jelenik meg, a korábbi útmutató nyújthat segítséget (A Közbeszerzési Hatóság útmutatója az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása esetén alkalmazható módszerekről és az ajánlatok elbírálásáról, Közbeszerzési Értesítő 2012. évi 61. száma kibocsátás dátuma: 2012.06.01.).

A pontszámítás módszerét elegendő a közbeszerzési dokumentumokban, valamint az ajánlattételi felhívásban szerepeltetni, a módszerek részletes leírását pedig az ajánlattételi felhíváshoz kiadott közbeszerzési dokumentumokban megadni. Amennyiben az egyes részszempontok esetében az ajánlatkérő a Kbt. 77. § (1) bekezdése szerinti feltételeket kíván meghatározni, azt minden esetben kérjük a további információk között egyértelműen feltüntetni.

A Kbt. 77. § (1) bekezdése szerinti lehetőség előírása esetén egyértelműen fel kell tüntetni:

- az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, melyre és az annál még kedvezőbb vállalatokra az ajánlatkérő egyaránt a meghatározott pontszám felső határával azonos számú pontot ad (kivéve ár és költség részszerpont esetén, amelyek vonatkozásában a Kbt. kizárja ennek alkalmazását), továbbá ennek alkalmazása esetén fel kell tüntetni a minimum megajánlható tartalmi elemet is,
- azt a minimális ajánlatkérői elvárást, amelynél kedvezőtlenebb a megajánlás nem lehet, ellenkező esetben érvénytelennek minősül az ajánlat (ez a feltétel bármely szempont vonatkozásában alkalmazható).

Részszerpontokkal kapcsolatos általános elvárások¹²:

- a részszerpontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága, kivéve a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettségét, képzettségét és tapasztalatát érintően, amelyre megfelelő elhatárolás mellett alkalmassági és értékelési szempontként való előírás együttesen is lehetséges¹³,
- a részszerpontok között mindig meg kell adni az ellenszolgáltatás mértékének részszerpontját, kivéve a Kbt. 76. § (4) bekezdése szerinti ár-értékarány értékelési módszer alkalmazása esetén, azonban a KFF nem javasolja a törvény által megengedett rögzített ár/költség szerinti értékelés alkalmazását,
- fontos annak rögzítése a közbeszerzési dokumentumokban, hogy az adott részszerpontok szerinti vállalatok, megajánlások betartása miként kerül ellenőrzésre, és azok be nem tartása milyen jogkövetkezményt von maga után,
- a részszerpontoknak mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőknél kell alapulniuk, a közbeszerzés tárgyával, a szerződés lényeges feltételeivel kell kapcsolatban állniuk,
- a részszerpont súlyszáma fejezze ki annak tényleges fontosságát és ne csak jelképes, valójában a verseny befolyásolására irányuló, tényleges felelősség nélküli vállalkásként kerüljenek meghatározásra),
- a részszerpontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését¹⁴,

---

¹² Kbt. 76. § (6) bekezdése

¹³ Kbt. 76. § (6) bekezdés d) pont.

¹⁴ Speciális előírás/lehetőség orvostechnikai eszközök beszerzése esetén, hogy az ajánlatkérő „a Kbt. 76. § (6) bekezdés e) pontjában foglaltak sérelme nélkül előírhatja

- ha részszerpont körében alszerpontok is meghatározásra kerülnek, alszerpontként azok – tényleges jelentőségével arányban álló – súlyszámát is meg kell adni (amelyek összege megegyezik az adott részszerpont súlyszámával).

Pontszámítás módszerével kapcsolatos általános elvárások:

- Meg kell határozni az ajánlatok értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeire adható pontszám alsó és felső határát, minden értékelési szempont esetében azonosan. A pontszámokat a Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatával összhangban kell meghatározni, azaz a pontszám alsó határa nem lehet 0 pont, annak legalább 1 pontot kell érnie,
- Meg kell határozni azt a módszert (módszereket), amellyel a ponthatárok közötti pontszámot ajánlatkérő kiszámítja (a Közbeszerzési Hatóság útmutatója szerint, attól eltérni nem lehet¹⁵). Törekedni kell olyan módszer választására, amellyel az ajánlatok megfelelően, átláthatóan értékelhetők. Az útmutatóban megtaláljuk az egyes módszerek előnyeit és hátrányait, melyeket kérjük, minden esetben vegyenek figyelembe az ajánlatkérők és a beszerzési igényeikhez igazodva válasszák ki a leginkább megfelelő módszert.
- Összpontszám: az egyes tartalmi elemekre adott értékelési pontszámot meg kell szorozni a megadott súlyszámmal, a szorzatokat pedig ajánlatként összeadni.
- Az az ajánlat a legkedvezőbb, amelynek az összesített pontszáma a legnagyobb.
- Módszertani elvárás, hogy ne a várható ajánlati elemekre tekintettel értékeljük az ajánlattevői megajánlásokat, hanem a beérkezett tényleges és érvényes ajánlatok tartalmi elemeit hasonlítsuk össze¹⁶ (vö. D.276/22/2011);
- A módszer biztosítja, hogy – az adott részszerponthoz (alszerponthoz) tartozó értékelési intervallumon belül – az ajánlatkérő számára kedvezőbb megajánlás azzal arányban álló magasabb pontszámot ér el¹⁷;

---

*árurabatt¹⁴ adásának kötelezettségét és annak mértékét.*¹⁴ Ezen előírásokat a teljes mennyiségnél kérjük feltüntetni.

¹⁵ Jelenleg nem áll rendelkezésre, csupán a korábbi törvényhez kiadott módszertani Útmutató létezik.

¹⁶ A Közbeszerzési Döntőbizottság és a bíróság eddigi gyakorlata szerint a ponthatárok közötti pontszámok kiosztása ebben az esetben felel meg a Kbt. előírásainak (hangsúlyozta a KH Útmutató, 2012. évi)

¹⁷ A Közbeszerzési Döntőbizottság és a bíróság eddigi gyakorlata szerint a ponthatárok közötti pontszámok kiosztása ebben az esetben felel meg a Kbt. előírásainak (hangsúlyozta a KH Útmutató, 2012. évi)

- A pontozás során nem változhat meg az egyes részszerzőpontok súlyszámokkal kifejezett jelentősége¹⁸;
- Az értékelési módszerek nem változhatnak meg a részvételi felhívás megjelenését követően: sem az ajánlattételi felhívásban, sem az ajánlatok benyújtását követően;
- Nem számszerűsíthető értékelési részszerzőpont bírálati esetében jegyzőkönyvezett dokumentumokból egyértelműen ki kell derülnie, hogy a pontszámok vagy a sorrend milyen módon került meghatározásra, a zsűritagok/bírálatok mit és milyen módon értékelték, hogyan összesítették a pontokat/helyezéseket.

Az egyes leggyakrabban használt részszerzőpontokkal kapcsolatos elvárások, kockázatok a teljesség igénye nélkül:

Ajánlati ár:

- az ellenszolgáltatást vagy költséget tartalmazó értékelési szempont vonatkozásában a pontozásra tekintettel nem lehet meghatározni legkedvezőbb értéket (Kbt. 77. § (1) bekezdés)
- a fenti bekezdés érvénytelenséghez kapcsolódó minimális elvárása azonban az árra vonatkozóan is alkalmazható,
- az ajánlati árhoz tartozó súlyszámot árubeszerzés ill. szolgáltatásmegrendelés esetén legalább 60 %-os mértékben szükséges meghatározni. Főszabály szerint uniós forrásból támogatott eljárásokban 60 %-ot el kell érnie, azonban megfelelő indoklás mellett az 50 % is elfogadható,
- építési beruházás esetén – a törvényi szabályozás szerint - legfeljebb 50%-os súlyszám adható meg, de uniós forrásból támogatott beruházások esetén 50%-nál alacsonyabb súlyszámot csak kivételesen indokolt esetben fogad el a KFF;
- egyértelműen rögzíteni szükséges, hogy átalánydíjas szerződésről van-e szó, vagy tételes elszámolás szerint kerül megállapításra a vállalkozói díj, továbbá
- milyen pénznemben, milyen pontossággal kell megadni az ajánlati árat, továbbá
- mit kell tartalmaznia az ajánlati árak (e körben különösen: áfa és egyéb adók összege), továbbá
- építési beruházás esetén kíván-e az ajánlatkérő tartalékkeretet kikötni és annak összegét tartalmaznia kell-e az ajánlati árak,

---

¹⁸ A Közbeszerzési Döntőbizottság és a bíróság eddigi gyakorlata szerint a pontszámok közötti pontszámok kiosztása ebben az esetben felel meg a Kbt. előírásainak (hangsúlyozta a KH Útmutató, 2012. évi)

- amennyiben tartalékkeret, opcionális rész (mennyiségi eltérés) kerül előírásra a felhívásban egyértelműen tüntessék fel az ajánlatkérők, hogy azt milyen módon szükséges az ajánlatban szerepeltetni.

E körben szükséges kiemelni, hogy a FIDIC szerződéses feltételek szerint megvalósuló építési beruházások során három árfogalom is felmerül:

- egyösszegű ajánlati ár
- szerződéses ár
- szerződés elfogadott végösszege

A fentiek alapján az egyösszegű ajánlati ár az az ár, amelyet a Kedvezményezett az ajánlatok értékelése során az értékelés körébe von és az ajánlatok összehasonlításának alapját képezi.

A szerződéses ár a szerződésben rögzítésre kerülő egyösszegű ajánlati ár, amely a szerződés szerinti munkák elvégzéséért jár a nyertes ajánlattevőként szerződő félnek.

A szerződés elfogadott végösszege a szerződéses ár tartalékkerettel növelt összege.

Az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében fontos, hogy a közbeszerzési eljárás során egyértelműen rögzítésre kerüljön, hogy az ajánlatkérő melyik árfogalmat vonja az értékelés körébe. Kiemelt figyelmet kell fordítani az eljárás előkészítése során továbbá arra is, hogy a fenti árfogalmak használata a közbeszerzési eljárás dokumentumaiban következetes legyen és mindegyik gazdasági szereplő számára előre és világosan rögzítve legyen, hogy az ajánlatkérő mit ért az egyes árfogalmak alatt.

Az ajánlati ár mellett tipikusan előforduló értékelési részszempontok:

Amennyiben az ajánlati ár mellett kizárólag egy értékelési részszempont szerepel, vizsgálni szükséges, hogy az mennyiben alkalmas funkciójának betöltésére, azaz alkalmas-e arra, hogy ezzel minőségi szempontokat is értékeljen az ajánlatkérő. Általánosságban elmondható, hogy amennyiben az ajánlati ár mellett kizárólag az ajánlattevők által vállalt kötbér vagy a jótállás kerül értékelésre, az nem elfogadható a KFF gyakorlata alapján.

Kötbérek:

Jelentős auditkockázatot hordoz magában, ezért nem támogatott és nem javasolt a kötbérekre vonatkozó értékelési szempontot előírni. A kötbéreket szerződéses feltételként, mellékkötelezettségként célszerű megjeleníteni a közbeszerzési dokumentumokban.

A kötbérrel, mint értékelési szemponttal kapcsolatos tipikus probléma, hogy a minimum és maximum érték előírása (Kbt. 77. § (1) bekezdés) hiányában az ajánlattevők olyan vállalatot tehetnek, amely adott esetben jogszerűtlen vagy ésszerűtlen is lehet, ezáltal érvénytelenséget vagy jogvitát eredményez. Az alsó-felső korlát között megajánlható kötbér értékelési szempontja esetén pedig jellemzően a verseny lényege, jellege tűnik el azáltal, hogy a szűk mozgástéren belül minden ajánlattevő a maximális vállalatot teheti meg.

Jótállás:

A fenti észrevételek vonatkoznak a jótállás mint értékelési szempont előírására is. Nem javasolt és csak kivételesen indokolt esetben, speciális, valós és dokumentálható körülmények esetén lehet megfelelő értékelési részszerzőpont.

A kötbérre vonatkozó megállapítások mellett, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a legjobb ár-értékarány értékelési szempont alkalmazása esetén, ha az ár és a jótállás mellett más részszerzőpont nem szerepel, az felveti a jogsértés és a jogviták lehetőségét. A KFF (a jótállás szempontjára vonatkozó indokolt körülmények esetén is) minden esetben kifogást emel a legjobb ár-értékarány értékelési szempont esetén, ha az ár mellett egyedül a jótállás időtartamának részszerzőpontját határozza meg az ajánlatkérő minőségi kritériumként, mivel a gyakorlati tapasztalatok szerint fennáll a veszélye, hogy minden ajánlattevő vállalja a legmagasabb jótállási időtartamot, ezáltal a döntés kizárólag az árra korlátozódik.

Előteljesítési határidő:

Szintén jelentős auditkockázatot hordoz magában, ezért nem javasolt a határidőre vonatkozó értékelési szempontot előírni, annak ellenére, hogy építési beruházások esetén a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet nevesíti a teljesítési határidőt, mint értékelésre alkalmas részszerzőpontot¹⁹.

Tekintettel a határidőre történő teljesítést befolyásoló számtalan tényezőre, és az ebből fakadó esetleges szerződésmódosításra, jelentős auditkockázatot hordoz magában a teljesítési határidő értékelése. Ezért csak különösen indokolt esetben (a KFF minden esetben kéri erre vonatkozó indokolást) fogadható el ezen részszerzőpont előírása, és ilyen esetben is, különösen javasolt a Kbt. 77. § (1) bekezdése szerinti lehetőséggel élnie az ajánlatkérőnek.

Munkanélküli, vagy tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatása:

---

¹⁹ 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (2) bekezdés e) pontja

- ezen értékelési részszerpont alkalmazása összefügghet például az ajánlatkérő Támogatási Szerződésben rögzített esélyegyenlőségi vállalásaival. Ettől függetlenül minden esetben vizsgálni kell, hogy a munkanélküli, vagy tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatása ténylegesen szükséges-e a szerződés teljesítéséhez,
- az értékelési szempontokra vonatkozó rendelkezések között mindenképp rögzíteni szükséges, hogy mely személyek tekinthetők munkanélküli, vagy tartósan munkanélküli személynek,
- a szerződéstervezetnek is rendelkeznie kell a munkanélküli, vagy tartósan munkanélküli személyek a teljesítésbe történő bevonásának módjáról, ellenőrzéséről, az ajánlatban vállalt megsértésének jogkövetkezményeiről,
- a súlyszám a súlyszámok összértékéhez viszonyított aránya ne haladja meg az 5 %-ot.

Szakmai ajánlat (ezen belül specifikusan megadva a terv/leírás/módszertan témáját):

- jelentős auditkockázatot hordoz magában, ugyanis, mivel általában szubjektív értékelési szempontokról van szó, és kellő körültekintéssel történő előírás hiányában versenytorzító hatása lehet,
- a szakmai ajánlat esetében különösen fontos a Kbt. 76. § (6) bekezdés a) pontja, azaz, hogy a közbeszerzés tárgyával, a szerződés lényeges feltételeivel kapcsolatban kell állniuk, csak a kifejezetten fontos szempontokat lehetséges részszerpontként meghatározni,
- szintén lényeges a szakmai ajánlatok értékelése tekintetében, hogy az alapvető elvárásként feltüntetendő kritériumok ne szerepeljenek az értékelés szempontjaként. A műszaki tartalomhoz kapcsolódó alapvető megfelelési követelmények nem vonhatók az értékelés körébe, az ezeknek nem megfelelő ajánlatokat érvénytelenné kell nyilvánítani,
- az értékelés, azaz a pontszámítás módja objektív tényezőkön kell alapuljon, vagyis megfelelően kell tükrözze a részszerpont fontosságát és alkalmas kell legyen arra, hogy az annak alapján kialakuló sorrend megfeleljen az ajánlatkérő igényeinek, és valóban a legkedvezőbb ajánlatot tevő gazdasági szereplővel kerülhessen sor az eljárás eredményeként a szerződéskötésre,
- az ajánlatok közötti összehasonlítás érdekében pontosan meg kell határozni azokat a főbb és ténylegesen fontos szempontokat, jellemzőket, amelyek mentén az ajánlatkérő össze tudja hasonlítani a benyújtott szakmai ajánlatokat,

- nem megfelelő olyan szakmai ajánlat előírása, amely a szerződés teljesítése során előreláthatólag és nagy valószínűséggel módosulhat,
- audittapasztalatokra tekintettel nem javasolt az olyan értékelési módszer előírása, amely általánosan fogalmaz és pl. annál kedvezőbb egy-egy eleme a szakmai ajánlatnak, minél részletesebben vagy minél szélesebb körben mutatja be a szükséges információkat,
- szintén nem alkalmazható olyan elvárás, amelyet az ajánlattevők nem maguk ajánlhatnak meg a szakmai ajánlatukban, hanem pl. jogszabály egyértelműen szabályozza az adott tevékenységet,
- építési beruházás esetén e körben leggyakrabban a teljesítés megszervezésére, előrehaladására vonatkozó ütemterveket (organizációs terv, műszaki ütemterv) vonják az értékelés körébe az ajánlatkérők, ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet, hogy kiemelt kockázattal járhat a fenti ütemtervek bármelyikének értékelési részszerzőpontként történő értékelése, tekintettel arra, hogy azok a szerződés teljesítése során nagy valószínűség szerint aktualizálásra, módosításra kerülnek a későbbiekben. Javasolt gyakorlat e vonatkozásban, hogy az ajánlatkérők csak a nyertes ajánlattevőként szerződő féltől követeljék meg a fenti ütemtervek elkészítését, kiküszöbölve így a teljesítés során esetlegesen felmerülő szerződésmódosítás kötelezettségét, jelentősen csökkentve ezzel a felek adminisztrációs terheit.

Zöld közbeszerzési szempontok:

- a zöld közbeszerzésre vonatkozó részletes szabályokat a Közbeszerzési Hatóság honlapján található [\(http://www.kozbeszerzes.hu/jogi-hatter/zold-kozbeszerzes-3/\)](http://www.kozbeszerzes.hu/jogi-hatter/zold-kozbeszerzes-3/),
- ezekben az esetekben is fontos az objektív és mérhető/számon kérhető vállalás,
- ezen értékelési részszerzőpont alkalmazása összefügghet például az ajánlatkérő Támogatási Szerződésben rögzített környezetvédelmi vállalásaival.

Műszaki többlettartalom:

- az ajánlatkérők gyakran kívánnak az értékelés körébe vonni a megajánlott termékekkel műszaki jellemzőivel kapcsolatos szempontokat. A KFF felhívja a Kedvezményezettek figyelmét arra, hogy a Kbt. 76. § (6) bekezdésének e) pontja alapján a részszerzőpontok nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését. Erre tekintettel azon értékelési

részszempontok tekintetében, ahol egyértelműen meghatározható a műszaki minimumkövetelmény, úgy az ehhez képest vállalt többlet műszaki tartalmat csak akkor alkalmazzák, ha a beszerzés tárgyát olyan eszközök, berendezések képezik, amelyeket jogszabályi, szabványi és gyártói előírások alapján készítenek és azokat csak konkrét műszaki specifikációk alapján lehet meghatározni. Egyébként pedig az elvárt műszaki követelményeket alapvető szempontként (érvényességi szempont) és ne többlettartalomként (értékelési szempont) szerepeltessék.

- a műszaki többlettartalom értékelése során gyakran az abszolút értékelés módszerén belül a pontozás módszere kerül alkalmazásra, azonban a KFF felhívja a figyelmet a Közbeszerzési Hatóság által ajánlott, alkalmazható módszerekről és az ajánlatok elbírálásáról szóló útmutatójában foglaltakra, valamint arra, hogy a pontozás módszere versenytorzító hatással is bírhat: a módszer az adott tartalmi elem szélső értékeléseiről feltételezi, hogy az a legelőnyösebb és a legkedvezőtlenebb az ajánlatkérő számára (habár előfordulhat, hogy az ideális eset a szakmai értékelési skálának nem a szélein található). A KFF hangsúlyozza e körben, hogy az ilyen értékelési részszempontok súlyszámának kialakítása a fentiekre figyelemmel, különös körültekintést igényel.

Az értékelési módszerekről részletesebben tájékozódhatnak a Miniszterelnökség által rendelkezésre bocsátott külön útmutatóban.

II.2.6) Becsült teljes érték vagy nagyságrend

Az Útmutató II.1.5. pontjában foglaltaknak megfelelően: adott esetben az ajánlatkérőnek kifejezett érdeke fűződhet ahhoz, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők tudomására hozza a közbeszerzés részeinek becsült értékét, de annak a veszélye is fennáll, hogy közlése versenytorzító hatású lenne. Felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét, hogy a becsült érték felhívásban történő feltüntetése auditkockázatot hordozhat magában, így az fő szabály szerint nem javasolt, és az eljárás KFF általi minőségellenőrzése során, a keretmegállapodások és keretszerződések megkötésére irányuló eljárások kivételével, kifogást von maga után.

Keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer esetében a szerződéseknek a keretmegállapodás vagy dinamikus beszerzési rendszer teljes időtartamára vonatkozó becsült összértéket vagy volument szükséges megadni adott esetben, ez azonban nem kötelező.

Tekintettel arra, hogy a felhívás kitöltése során számot kell megadni ebben a pontban, a KFF által is elfogadott jó gyakorlat az 1 Ft feltüntetésével és a további információk között való rögzítésével nyilatkozni arról, hogy a becsült értéket nem kívánja ajánlatkérő közzétenni.

A becsült értékre vonatkozó alapvető szabályokat a Kbt. 16-19 §-ai tartalmazzák.

Ezen belül kiemeljük, hogy a teljes értéket, az adott tárgyra vonatkozó szabályok figyelembe vételével, az adott piacon általában kért vagy kínált árakra tekintettel kell meghatározni.

A becsült érték számítását, megalapozottságát - támogatásból megvalósuló közbeszerzések esetén korábban is - 2015. november 1-től minden ajánlatkérő dokumentálni köteles.

Az egybeszámítási szabályok vonatkozásában külön kiemeljük a Kbt. 16. § (4) bekezdésében foglaltakat, mely szerint *„ha az ajánlatkérő szervezet több különálló működési vagy szervezeti egységből áll, a közbeszerzés becsült értékének meghatározása során **valamennyi működési egység beszerzési igényét** együttesen kell figyelembe venni”*. Ez alól kivételt képez, ha egy különálló működési egység saját gazdasági szervezettel és működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bír.

A becsült értéket azonos beszerzési igényekre tekintettel tehát az ajánlatkérő szervezet szintjén kell meghatározni az egybeszámítási szempontok figyelembe vételével, kivéve a fenti gazdasági autonómiával rendelkező működési egységek, valamint (a Közbeszerzési Hatóság álláspontja alapján) az ajánlatkérő támogatásból megvalósuló projektjeinek beszerzései vonatkozásában.

A Közbeszerzési Hatóság a becsült érték meghatározásának egyes módszereiről, illetve a módszer megválasztásának szempontjairól, a Kbt. 16. § (5) bekezdése szerint útmutatót ad ki.

A Miniszterelnökség szintén külön ajánlást készített a becsült érték meghatározása és dokumentálására vonatkozóan.

II.2.7) A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

A szerződés teljesítése időtartamának pontos meghatározása elsősorban műszaki, a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelmet igénylő kérdés, azonban annak meghatározásakor a Kbt. 133. § (1) bekezdésében foglaltakat is figyelembe kell venni, miszerint az eljárást megindító felhívásban a szerződés időtartamát úgy kell meghatározni, hogy amennyiben a szerződés tárgya, a választott szerződéses konstrukció vagy a hozzá kapcsolódó fizetési feltételek vagy a nyertes ajánlattevő által eszközölt befektetés nem indokolja, a szerződést az ajánlatkérő ne kösse határozatlan vagy aránytalanul hosszú határozott időtartamra, amely a

verseny fenntartása és a közpénzek hatékony elköltésének céljával ellenkezik²⁰.

A szerződés időtartamát a hirdetmény minta alapján kétféle módon lehetséges megadni:

- hónapokban vagy munkanapokban
- konkrét dátumok megjelölésével (kezdeté-befejezése)

Tekintettel arra, hogy egy közbeszerzési eljárás lefolytatásának időigénye számtalan tényezőtől függ (pl. kiegészítő tájékoztatás kérések, előzetes vitarendezés, jogorvoslat, stb.), ezért lehetőség szerint a szerződés időtartamát kérjük, hogy a szerződéskötéstől/szerződés hatályba lépésétől/munkaterület-átadástól számított munkanapokban vagy hónapokban adják meg. A konkrét dátumok megadása és az eljárás tervezettnél hosszadalmasabb időigénye ugyanis nem tekinthető megalapozott indoknak a szerződés esetleges módosítására.

Itt hívjuk fel a figyelmet, hogy a hirdetményben **nem lehetséges napokban**, csak **munkanapokban lehet** megadni a szerződés határidejét, időtartamát, kérjük a kiírások során erre különös figyelemmel legyenek az ajánlatkérők.

Abban az esetben, ha a fentiek ellenére a szerződés időtartama vagy a befejezés határideje csak dátumok megadásával határozható meg, az ajánlatkérőknek meg kell jelölniük mind a kezdő, mind pedig a befejező dátumot. A kezdő időponttal kapcsolatban ismételten felhívjuk a figyelmet az eljárások bizonytalan időigényére, így kérjük, hogy a felhívás további információi között ilyen esetben mindig szerepeljen, hogy a kezdő dátum az eljárás befejezésének dátumára tekintettel módosulhat, azaz csak egy hozzávetőleges, tervezett kezdő időpont szerepel a felhívás II.2.7) pontjában. Adott esetben pedig érdemes lehet a teljesítési határidő további részletezése a felhívás VI.3) pontjában (pl. próbaüzem időtartama, hogyan alakulnak a legfontosabb részhatáridők, stb.) a szerződéstervezettel összhangban.

Támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetén a szerződés teljesítésének véghatáridejét mindkét lehetséges esetben olyan módon kell megadnia az ajánlatkérőnek, hogy a projekt fizikai befejezésének határideje a támogatási szerződés szerinti véghatáridővel összhangban legyen. További szempontok, amelyeket az adott beszerzésre vonatkoztatva figyelembe szükséges venni, így pl. kifejezetten, de nem kizárólagosan építési beruházások esetében:

- a munkaterület a nyertes ajánlattevőként szerződő fél részére, munkavégzésre alkalmas állapotban történő átadásával kapcsolatos megrendelői feladatok időigénye (így például a munkaterület feletti rendelkezési jog rendezésével kapcsolatos eljárások, feladatok; a

---

²⁰ Kbt. 133. § (1) bekezdése

munkaterület átadása előtt az annak tulajdonjogával, az a feletti rendelkezési joggal kapcsolatos helyzetet a Megrendelőnek rendeznie kell, ami adott esetben jelentős időigénnyel járhat, pl. amennyiben kisajátítási eljárások szükségesek);

- adott esetben a tervezési feladatok időigénye;
- adott esetben az engedélyezési eljárások (például szakhatósági állásfoglalások) időigénye;
- a munkavégzés sajátos, a munkavégzést nehezítő körülményei (például egy betegellátó intézmény annak zavartalan működése mellett történő felújítása);
- adott esetben a próbaüzem időtartama, amellyel kapcsolatban megjegyzendő, hogy annak időtartama a teljesítési határidőbe beleszámít, a teljesítésigazolás általában a sikeres próbaüzem lezárását követően állítható ki, így annak (akár 3-6 hónapos) időintervalluma a teljesítés határidejének meghatározásakor figyelembe veendő;
- átadás-átvételi eljárás időtartama. A Kbt. 135. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérőként szerződő fél, amennyiben az ajánlattevőként szerződő fél írásbeli értesítésére (készre jelentés) a szerződésben az átadás-átvételi eljárás megkezdésére meghatározott határidőt követő tizenöt napon belül nem kezdi meg az átadás-átvételi eljárást, vagy megkezdi, de a szerződésben – a Ptk. 6:247. § (2) bekezdésére figyelemmel – meghatározott határidőben nem fejezi be, az ajánlattevőként szerződő fél kérésére a teljesítésigazolást köteles kiadni. A Ptk. 6:247. § (2) bekezdése értelmében az átadás-átvétel időtartama harminc nap. Ugyanezen bekezdés szerint a nyertes ajánlattevőként szerződő fél határidőben teljesít, amennyiben az átadás-átvétel a szerződésben előírt teljesítési határidőn belül megkezdődik²¹;
- azon évszak várható időjárásai sajátosságai, amelyben a kivitelezés tervezetten megvalósul.

Meghosszabbításra vonatkozó információk *(adott esetben)*

A szerződéstervezettel összhangban kell meghatározni, tehát ha a szerződéstervezet tartalmaz arra vonatkozó előírást, hogy a szerződés meghosszabbítható, ezt a felhívás fenti pontjában jelezni kell minden esetben. Ha a meghosszabbítások száma és ütemezése ismert, a felhívásban erre vonatkozóan is szükséges további információkat megadni.

Meghosszabbítás előírása esetén javasoljuk továbbá a KFF felé indokolni az előírást, különös tekintettel annak időtartamára, ezen felül keretszerződés esetén tisztázandó, hogy a hosszabbítás időtartamára

---

²¹ Ptk. 6:247. § (2) bekezdése

tekintettel a keretösszeg is növelésre kerül, vagy csak a fennmaradó összegből lehetséges a lehívás, a keretösszeg pedig változatlan marad.

II.2.9) Az ajánlattételre vagy részvételre felhívandó gazdasági szereplők számának korlátozására vonatkozó információ

Meghívásos eljárásban az ajánlatkérő (választása szerint) keretszámot határozhat meg annak érdekében, hogy a részvételre jelentkezők közül legfeljebb eddig a keretszámig terjedő számú alkalmas és érvényes jelentkezőnek küldje meg az ajánlattételi felhívást. A keretszámnak legalább 5 ajánlattevőt kell magában foglalnia a Kbt. 82. § (4) bekezdése alapján.

Amennyiben az ajánlatkérő keretszámot határoz meg, a Kbt. 82. § (5) bekezdése alapján meg kell adnia az alkalmas jelentkezők között rangsorolás módját arra az esetre, ha az alkalmas és egyben érvényes jelentkezők száma meghaladja az általa meghatározott keretszámot. Az rangsorolás módját objektív és a Kbt. alapelveivel összhangban álló szempontok mentén kell meghatározni.

Speciális szabály gyógyszer és orvostechikai eszköz közbeszerzésére irányuló eljárás esetében a 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet alapján, hogy meghívásos és tárgyalásos eljárásban nem határozhatja meg az ajánlatkérő az ajánlattevők keretszámát²².

A jelentkezők számára vonatkozó korlátozás pontjában legfeljebb 400 karakterrel szükséges meghatározni a rangsorolás módját, a fentieket figyelembe véve.

II.2.10) Változatokra vonatkozó információk

A hazai közbeszerzési kultúrában az alternatív (többváltozatú) ajánlattétel nem tölt be meghatározó szerepet, kifejezetten ritkán kerül sor ezen lehetőség alkalmazására. Amennyiben a beszerzés szempontjából fontos, úgy a Kbt. 61. § rendelkezéseinek megfelelően kell az ajánlatkérőknek eljárniuk, azaz:

- egyértelműen szerepelnie kell a részvételi felhívásban, ha az ajánlatkérő változat benyújtását megköveteli vagy lehetővé teszi (II.2.10),
- a felhívásban fel kell tüntetni, hogy változatot csak – nem változatot képező – ajánlat benyújtása esetén lehet-e benyújtani (II.2.14. pontban adható meg),
- az értékelési szempontokat úgy kell meghatározni, hogy azok a változatokra, valamint a nem változatot képező ajánlatokra is alkalmazhatók legyenek,

---

²² 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése

- meg kell határozni, hogy a változatoknak milyen minimumkövetelményeknek és közbeszerzési műszaki leírásnak kell megfelelniük, és azokat milyen egyéb követelmények szerint kell elkészíteni. Ezen követelményeknek a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk [Kbt. 76. § (7) bekezdés; II.2.14. pontban adható meg],
- fontos kritérium, hogy a változat megfelelőégét nem befolyásolja, hogy elfogadása esetén a közbeszerzés tárgya árubeszerzés helyett szolgáltatás megrendelésének vagy szolgáltatás megrendelése helyett árubeszerzésnek minősülne.

Az alternatív (többváltozatú) ajánlatok biztosítása auditkockázatot hordoz magában, tekintettel arra, hogy az ajánlatok értékelését jelentősen megnehezíti, továbbá elszámolhatósági szempontból is kérdéseket vethet fel, ezért a többváltozatú ajánlatok lehetővé/kötelezővé tétele nem javasolt.

II.2.11) Opciókra vonatkozó információ

Árubeszerzés esetén releváns ez a pont. Az ajánlatkérők a vételi jogot és az opcionális részt (mennyiségi eltérést) sok esetben szinonimaként kezelik, azonban a két fogalmat szükséges különválasztani és a hirdetménymintában is eltérő helyen szükséges szerepeltetni (az opcionális részt, azaz a mennyiségi eltérést minden esetben a teljes mennyiségnél kell feltüntetni).

Amennyiben az ajánlatkérő opcióval (a Ptk.-ban nevesített vételi joggal) kíván élni, az „igen” válasz megjelölése mellett szükséges az opció meghatározása is. A vételi jog gyakorlásának tervezett ideje a hirdetményminta alapján csupán lehetőség, azonban audittapasztalatok miatt a vételi jog gyakorlásának határidejét mind a felhívásban, mind pedig a szerződéstervezetben egyértelműen szükséges feltüntetni.

II.2.12) Információ az elektronikus katalógusokról

A fenti pontban megjelölt elektronikus katalógus benyújtásának vagy alkalmazásának előírása esetén a Kbt. 109. §-a rendelkezései alkalmazandók. Az ezzel kapcsolatos további információkat a közbeszerzési dokumentumokban szükséges feltüntetni.

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információk

Kizárólag abban az esetben szükséges az „igen” választ megjelölni és hivatkozni a projektekre, amennyiben a beszerzés részben vagy egészben európai uniós forrásból támogatott. Ebben az esetben meg kell jelölni legalább a pontos projekt azonosítót/ azonosítókat és annak elnevezését/

elnevezéseit. A támogatási intenzitás, stb. feltüntetését a hirdetemény egyéb pontjaiban szükséges feltüntetni.

Egyéb támogatás esetén, azaz ha az eljárás támogatásból, de nem uniós forrásból valósul meg, nem szükséges kitölteni ezt a pontot.

II.2.14) További információ:

Amennyiben a fentieken kívül egyéb információk megadása szükséges az adott rész vonatkozásában, ilyen lehet különösen a részajánlattétel kizárásának indoklása, tekintettel a Kbt. 61. § (4) bekezdésére.

III. SZAKASZ: JOGI, GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI INFORMÁCIÓK

III.1) Résztvételi feltételek

Felhívjuk a figyelmet, és javasoljuk, hogy az eljárásban előírandó kizáró okokról, tekintettel a hirdetménymintában rögzített karakterkorlátozásokra, ebben a pontban, a III.1.1) pont keretein belül szükséges rendelkezni.

III.1.1) Az ajánlattevő/részvételre jelentkező alkalmassága az adott szakmai tevékenység végzésére, ideértve a szakmai és cégnyilvántartásokba történő bejegyzésre vonatkozó előírásokat is

Kizáró okok

A felhívásminta nem rendel a kizáró okok feltüntetéséhez helyet (összhangban a 2014/24/EU Irányelvvel, amely alapján az eljárást megindító hirdetménynek nem kötelező eleme a „kizárési okok” megjelölése). Azonban a hazai szabályozásra és a karakterkorlátozásokra tekintettel, javasoljuk a felhívás ezen pontjában meghatározni az eljárásban előírt kizáró okokat és azok igazolási módját.

A kizáró okokat a Kbt. 62.- 63. §- a tartalmazza, amelyek közül uniós eljárásrendben a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizáró okok előírása kötelező²³, a Kbt. 63. § szerinti kizáró okok opcionális kizáró okok, ezek közül Ajánlatkérő választása szerint jogosult egy vagy több kizáró ok előírására.

Amennyiben Ajánlatkérő nem határozott meg keretszámot az ajánlattételre felhívandó jelentkezők vonatkozásában, úgy minden részvételre jelentkező tekintetében az ajánlattételi felhívás megküldését megelőzően, a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján kizárólag az ESPD-ben foglalt nyilatkozat megfelelőségét ellenőrzi. Az ajánlatok bírálatát, a kizáró okok igazolásának megfelelőségét az ajánlatok (azaz az érvényes

---

²³ Nemzeti rezsimben, a Kbt. 112-117. § szerinti eljárásokban ettől eltérően, csak a Kbt. 62. § (1) g)-.k) és m) szerinti kizáró okok előírása kötelező.

részvételre jelentkezők által az ajánlattételi szakaszban benyújtott ajánlatok) értékelését követően végzi el.

Ezzel ellentétben, ha Ajánlatkérő a részvételi felhívásban keretszámot adott meg, és a részvételre jelentkezők száma ezt meghaladja, akkor a felhívás II.2.9) pontjának megfelelő objektív szempontok alapján sorba állítja (értékeli) a részvételi jelentkezéseket, azt követően pedig a 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el.

A részvételi jelentkezésekre vonatkozóan Ajánlatkérő a Kbt. 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltakra tekintettel végzi el a kizáró okoknak való megfelelés ellenőrzését, és a Kbt. 62. §-a tekintetében a 321/2015. (X. 30.) Korm. rend. 8. §-a alapján megjelölt igazolásokat és írásbeli nyilatkozatokat köteles elfogadni, illetve köteles ellenőrizni a kizáró okok hiányát.

A kizáró okok előírásával és azok igazolási módjával, valamint ellenőrzésével kapcsolatban a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet mellett a rendeletben foglaltak (18. §) alapján a Közbeszerzési Hatóság által a jövőben kibocsátandó útmutatók adnak további iránymutatást az ajánlatkérők számára.

A kizáró okok meghatározása és igazolási módjának előírása során javasoljuk a felhívásban szereplő minta alkalmazását és ennek megfelelően az alábbiak szerepeltetését:

- az ajánlatkérő által előírt kizáró okok,
- arra vonatkozó információ, hogy a kizáró okok fenn nem állásának, valamint alkalmassági követelményeknek való megfelelés a részvételre jelentkezés során az ESPD benyújtásával történik. Erre vonatkozóan kitöltendő az ESPD nyomtatvány III. része,
- az előírt kizáró okok igazolási módja,
- az alvállalkozókra és kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetekre vonatkozó igazolási módok,
- a nyilatkozatok keltezésére vonatkozó információ, azaz, hogy kizárólag a felhívás feladásánál nem régebben kelt nyilatkozatok fogadhatóak el,
- a nyilatkozatoknak az adott közbeszerzési eljárásra kell vonatkozniuk.

Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja szerinti alkalmassági feltétel

Cégnyilvántartásba történő bejegyzés követelménye, valamint szolgáltatás esetén a tevékenység végzésére irányuló engedély, jogosítvány előírása írható elő.

Jellemzően a tevékenység végzésére irányuló alkalmasság szempontjaként, a szerződés tárgyával összhangban előírt követelmény írható el, pl. a cégnyilvántartásban szerepel-e vagy rendelkezik-e bizonyos engedéllyel/kamarai tagsággal a tevékenység végzésére vonatkozóan.

Ajánlott hivatkozni arra, hogy az alkalmasságra vonatkozóan az ESPD IV. A. (1) pontjában kell nyilatkozni.

Építőipari kivitelezési tevékenység esetén (MKIK névjegyzékben való szereplés), valamint tervezői szolgáltatás esetén (szakmai kamarai tagság) előírása kötelező. (322/2015. Korm. rend. 8. § (1) és 21. § (1) bekezdései alapján)

A szakmai tevékenység végzésének [Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja szerinti] előírása esetén, annak igazolására akkor vehető igénybe más szervezet kapacitása, ha az adott szervezet valósítja meg azt a feladatot, amelyre vonatkozóan a nyilvántartásban szereplés, szervezeti tagság vagy engedéllyel rendelkezés kötelezettsége fennáll.

III.1.2) Gazdasági és pénzügyi alkalmasság

Általánosságban az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:

Egyetlen közbeszerzési eljárásban sem kötelező gazdasági-pénzügyi alkalmassági szempontot előírni, azonban a műszaki-szakmai alkalmassági feltétel előírása az auditkockázatokra tekintettel nem mellőzhető.

A felhívásminta lehetőségként kínálja, hogy ajánlatkérő megjelölje, mely szerint ezen szempontokat a közbeszerzési dokumentumokban adja meg. A hazai jogalkalmazásban, a Kbt. 50. § (2) n) pontja alapján nem lehetséges élni ezzel a lehetőséggel, az eljárást megindító felhívásban kötelező megadni az alkalmassági követelményeket, megítélésükhöz szükséges adatokat, igazolásuk módját.

A részvételi jelentkezés során:

- ha Ajánlatkérő nem határozott meg keretszámot a felhívandó ajánlattevők számára vonatkozóan, abban az esetben elegendő az ESPD benyújtásával teljesíteni a nyilatkozattételi kötelezettséget az alkalmassági követelményeknek való megfelelés tekintetében, a bontást és a bírálatot követően, ajánlatkérő felhívása esetén szükséges a további igazolások benyújtása²⁴. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján lehetséges az **ESPD IV. α** (az összes kiválasztási szempont általános jelzése) keretében egyszerű nyilatkozatot kérni a megfelelésről, vagy az ESPD IV. része B. szakaszának kitöltésével kérni a megfelelésre vonatkozó adatokat.

---

²⁴ Kbt. 69. § (4) bekezdés.

- az ajánlattételre felhívandó jelentkezők számának korlátozása esetén, ha a részvételre jelentkezők száma a keretszámot meghaladja, akkor a felhívás II.2.9) pontjának megfelelő objektív szempontok alapján sorba állítja (értékeli) a részvételi jelentkezéseket, azt követően pedig a 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el, és bekéri a jelentkezők alkalmasságának igazolásait.

Általános elvárások a gazdasági és pénzügyi alkalmasság meghatározása során:

- kerüljön egyértelműen és egységesen (pl. alkalmatlan, ha ...) meghatározásra, hogy mely esetben alkalmas vagy alkalmatlan a részvételre jelentkező,
- kizárólag a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. §-a alapján írhatóak elő mind az alkalmassági minimumkövetelmények, mind az igazolási módok,
- az alkalmassági minimumkövetelmények meghatározása esetén minden esetben figyelemmel kell lenni a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdéseire,
- a közbeszerzés tárgyát valamennyi alkalmassági minimumkövetelmény és igazolási mód esetében egységesen szükséges meghatározni,
- az igazolási módnak minden esetben igazodnia kell az alkalmassági minimumkövetelményhez, abból minden szükséges feltételnek egyértelműen ki kell derülnie,
- amennyiben közbeszerzési részek kerülnek meghatározásra az eljárásban, úgy valamennyi alkalmassági minimumkövetelményt részenként szükséges meghatározni, és külön figyelemmel lenni a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (8)-(9) bekezdéseire,
- amennyiben opcionális rész (mennyiségi eltérés) került meghatározásra az adott rész teljes mennyiségénél, abban az esetben az alkalmassági minimumkövetelmény mértékét (az auditkockázatokra tekintettel) az alapmennyiséghez kell igazítani,
- kerüljön egyértelműen feltüntetésre a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti feltétel, azaz, hogy az alkalmassági követelményeknek az ajánlattevők közösen (együttesen) is megfelelhetnek, de azon pénzügyi-gazdasági követelményeknek, amelyek kizárólag egyenként vonatkoztathatóak a gazdasági szereplőkre elegendő az egyik közös ajánlattevő megfelelőségét igazolni,
- az ajánlatkérők a Kbt. 65. § (7)-(8) és (11) bekezdésére egyértelműen hivatkozzanak az alkalmassági követelmények igazolási módja esetében,

- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (7) bekezdésére történjen egyértelmű hivatkozás, továbbá ezzel kapcsolatban a hirdetmény egyéb információi között is szerepeljen utalás (mely alkalmassági minimumkövetelmények esetében szigorúbb az ajánlatkérői elvárás),
- **építési beruházás** esetén kérjük, minden esetben hivatkozzanak az ajánlatkérők a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (6) bekezdésére.

Az egyes alkalmassági minimumkövetelményekre és igazolási módra vonatkozóan a részvételi és ajánlattételi felhívás mintában találhatóak példák, amelyeket az ajánlatkérők értelemszerűen az adott eljárásra vonatkozóan módosíthatnak, a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseit és az alábbiakat figyelembe véve.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés a) pontja:

- a pénzügyi intézményektől származó nyilatkozatok a felhívás feladását megelőző 2 éves időtartamon belül vizsgálhatóak,
- a sorba állítás a leggyakrabban előforduló alkalmassági minimumkövetelmény, amelyre vonatkozóan nyilatkozatot szükséges benyújtani,
- a sorba állítás időtartama 0 nap nem lehet,
- a sorba állítás javasolt minimális mértéke 15 naptári nap. A 15 naptári napnál kevesebb mértékű sorba állítás indokolatlanul torzítja a versenyt. A KFF a sorba állítás mértékét 15-35 naptári nap közötti mértékben javasolja meghatározni, hivatkozással a 2009. évi LXXXV. törvény 60. § (1) bekezdésére,
- kerüljön egyértelműen megjelölésre, mit ért ajánlatkérő sorba állítás alatt (hivatkozás a 2009. évi LXXXV. törvény 2. § 25. pontjára),
- a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti előírás a fenti alkalmassági minimumkövetelmény esetében azt jelenti, hogy a közös részvételre jelentkezők legalább egyikének teljes mértékben meg kell felelnie az előírt követelményeknek. Ugyanez vonatkozik a Kbt. 65. § (7) bekezdése szerinti, más szervezet (vagy személy) kapacitására támaszkodva történő igazolás esetére is.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés b) pontja:

- a vizsgálat a felhívás feladását megelőző három üzleti évre terjedhet ki,
- az igazolási mód esetében hivatkozni kell a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletben foglaltakat, amely szerint, ha a kért beszámoló a céginformációs szolgálat honlapján megismerhető, a beszámoló adatait az ajánlatkérő ellenőrzi, annak csatolása nem szükséges. Ellenkező esetben, azaz ha nem található meg valamely,

vizsgálandó beszámoló a céginformációs szolgálat honlapján, az alkalmasság igazolásának meghatározásától függően, ha a részvételi szakaszban nem nyújtotta be (ld. III.1.2. és II.2.9 pont), akkor az ajánlatban be kell nyújtani, annak valamennyi szükséges mellékletével együtt,

- az üzleti évek vizsgálata szempontjából fontos kiemelni, hogy az nem feltétlenül egyezik meg a naptári évekkel, így ennek megfelelően nem javasoljuk az évek feltüntetését az alkalmassági minimumkövetelmény esetében,
- a mérleg szerinti eredmény vagy adózott eredmény esetében a verseny indokolatlan szűkítésének elkerülése érdekében elvárás a vizsgálat időszak alatt legalább egy negatív mérleg engedélyezése,
- tekintettel a 2000. évi C. törvény 2016. évtől hatályos szabályaira, 2016. évi beszámolóval érintett igazolások esetén a mérleg szerinti eredmény helyett javasoljuk adózott eredmény előírását, mivel a 2016. év zárására vonatkozó beszámolók (eredménykimutatások) mérleg szerinti eredményt nem fognak tartalmazni,
- különböző pénzügyi mutatók előírása esetében elvárás, hogy az ténylegesen alátámassza a szerződés teljesítésére való alkalmasságot, továbbá, hogy összhangban álljon a Kbt. 65. § (3) bekezdésével. A pénzügyi mutatókkal kapcsolatban megjegyezzük, hogy alapvetően nem javasolt a használatuk, tekintettel arra, hogy sok esetben nem adnak valós képet a gazdasági szereplő pénzügyi helyzetéről és a szerződés teljesítésére való képességéről. Erre figyelemmel kérjük, hogy körültekintően járjanak el az ajánlatkérők, amennyiben mégis különböző pénzügyi mutatóknak történő megfelelés követelményét írják elő alkalmassági minimumkövetelményként,
- **Építési beruházás** esetén **pénzügyi mutatók** vizsgálata nem írható elő alkalmassági követelményként (322/2015. (X. 30.) Korm. rend. 22. §)
- figyelemmel a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (2) bekezdésére, meg kell határozni az újonnan piacra lépő gazdasági szereplőkkel szemben támasztott minimumkövetelményt, amely nem lehet több, mint a beszerzés becsült értéke.
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (3) bekezdése szerinti esetre szintén fel kell hívni a részvételre jelentkezők figyelmét a felhívásban,
- a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti előírás a fenti alkalmassági minimumkövetelmény esetében azt jelenti, hogy a közös részvételre jelentkezők legalább egyikének teljes mértékben meg kell felelnie az előírt követelményeknek. Ugyanez vonatkozik a Kbt. 65. § (7)

bekezdése szerinti, más szervezet (vagy személy) kapacitására támaszkodva történő igazolás esetére is.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontja:

- a felhívás feladását megelőző három lezárt üzleti évre vonatkozóan kérhető mind a közbeszerzés tárgyából származó, mind pedig a teljes nettó árbevétel,
- a vizsgált mérték (a vizsgálható 3 évre vonatkozóan mindösszesen) - a Kbt. 65. § (5) bekezdése értelmében - nem haladhatja meg a becsült érték (egybeszámítás nélkül, az adott közbeszerzési eljárás értékére tekintettel) összegét, sem a közbeszerzés tárgya szerinti, sem a teljes árbevétel tekintetében,
- ajánlatkérő a teljes-, vagy a közbeszerzés tárgyából származó árbevételek összegét meghatározhatja pl. a vizsgált évek átlagában is, azonban ebben az esetben is figyelemmel kell lennie a fentiekre,
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (3) bekezdése szerinti esetre szintén fel kell hívni a részvételre jelentkezők figyelmét a felhívásban,
- a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti előírás a fenti alkalmassági minimumkövetelmény esetében azt jelenti, hogy a közös részvételre jelentkezők az előírt követelménynek közösen is megfelelhetnek, azaz az árbevételük (teljes és/vagy közbeszerzés tárgya szerinti) összeadásával kell elérniük a minimumkövetelményt. Ugyanez vonatkozik a Kbt. 65. § (7) bekezdése szerinti, más szervezet (vagy személy) kapacitására támaszkodva történő igazolás esetére is.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés d) pontja:

- felelősségbiztosítás igazolása esetében kérjük annak figyelembe vételét, hogy annak megléte elsősorban a szerződés teljesítése során bír relevanciával, ezért javasoljuk nem alkalmassági kritériumként, hanem a szerződéskötés időpontjában rendelkezésre álló feltételeként előírni,
- a fentiekre tekintettel auditkockázatot jelenthet a szakmai felelősségbiztosítás mint minimumkövetelmény előírása,
- a felelősségbiztosítás tárgyát, vagyis azt, hogy mire kell kiterjednie, egyértelműen meg kell határozni,
- mértékét mind éves, mind pedig káreseményre vonatkozóan szükséges meghatározni,
- a felelősségbiztosítás éves mértéke nem haladhatja meg a közbeszerzés becsült értékét, ehhez viszonyítva, arányosan szükséges megadni a káreseményre vonatkozó összeget,
- a felelősségbiztosítási kötvényen kívül a biztosító által a gazdasági szereplő rendelkezésére bocsátott fedezetigazolás is megfelelő

igazolási módja lehet az alkalmassági minimumkövetelménynek való megfelelés érdekében,

- a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti előírás a fenti alkalmassági minimumkövetelmény esetében azt jelenti, hogy a közös részvételre jelentkezők legalább egyikének teljes mértékben meg kell felelnie az előírt követelményeknek. Ugyanez vonatkozik a Kbt. 65. § (7) bekezdése szerinti, más szervezet (vagy személy) kapacitására támaszkodva történő igazolás esetére is.
- építési beruházás esetén a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 26. §-a alapján az ajánlatkérő köteles előírni, hogy az ajánlattevőként szerződő fél köteles – legkésőbb a szerződéskötés időpontjára – felelősségbiztosítási szerződést kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra. A fentiek szerinti felelősségbiztosítást el kell határolni azonban a 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 19. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szakmai felelősségbiztosítástól. A Közbeszerzési Hatóság Elnökének az építési beruházások biztosítási követelményeiről szóló, 2013. május 6. napján kelt tájékoztatója (megjelent a KÉ 2013. évi 52. számában), http://kozbeszerzes.hu/adatbazis/mutat/tajekoztato/portal_323727/) szerint a szakmai felelősségbiztosítás abban tér el a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 26. § szerinti felelősségbiztosítás tartalmától, hogy ebben az esetben léteznek az adott szakmára irányadó jogszabályok, melyek részletesen szabályozzák az adott tevékenységgel foglalkozók működését, és amennyiben ezen szabályok ellen vét a biztosított, akkor ezért felel. Általánosságban ezt a szakmai felelősségbiztosítást az adott szakmára irányadó jogszabályok írják elő. A szakmai felelősségbiztosítás a - biztosított és szolgáltatásának igénybevevője között létrejött - szerződés tárgyát képező szakmai szolgáltatásnyújtás közben a szolgáltatás igénybevevőjének okozott károkat fedezi, szemben az általános felelősségbiztosítással, amely a harmadik félnek okozott olyan károkra nyújt fedezetet, melyek nem a szolgáltatás nyújtásához szorosan kapcsolódóan merülnek fel. A fentieknek megfelelően, a 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet szerinti szakmai felelősségbiztosítás, mint lehetséges gazdasági és pénzügyi alkalmassági minimumkövetelmény kizárólag abban az esetben alkalmazható az építési beruházások vonatkozásában, amennyiben az tartalmaz például tervezői tevékenységet, azonban a felelősségbiztosításra vonatkozó, az alkalmasság körében vizsgálendő adatok a szerződés teljesítéséhez szükséges mértékben, a tervezési részfeladat becsült értékét is figyelembe véve állapíthatóak meg.

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

Általánosságban az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:

Valamennyi közbeszerzési eljárásban csak különleges indokkal lehet eltekinteni műszaki-szakmai alkalmassági szempont előírásától, és az indoklást a felhívásban közzé kell tenni [Kbt. 65. § (2)].

A felhívásminta lehetőségként kínálja, hogy ajánlatkérő megjelölje, mely szerint ezen szempontokat a közbeszerzési dokumentumokban adja meg. A hazai jogalkalmazásban, a Kbt. 50. § (2) n) pontja alapján nem lehetséges élni ezzel a lehetőséggel, az eljárást megindító felhívásban kötelező megadni az alkalmassági követelményeket, megítélésükhöz szükséges adatokat, igazolásuk módját.

Amennyiben valamely alkalmassági követelménynek a részvételre jelentkező más szervezet vagy személy kapacitására támaszkodva megfelelni, azt az ESPD-ben meg kell jelölni, és csatolni kell a kapacitárait rendelkezésre bocsátó szervezet olyan szerződéses vagy előszerződésben vállalt kötelezettségvállalását tartalmazó okiratot, amely alátámasztja, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt [Kbt. 65. § (7)].

A Kbt. 65. § (9)-(10) bekezdése új kötelmet fogalmaz meg, mely szerint a szakemberek végzettségére, képzettségére, rendelkezésre állására vonatkozó követelmény, valamint a releváns szakmai tapasztalatot igazoló referenciákra vonatkozó követelmény teljesítésének igazolására a részvételre jelentkező csak akkor veheti igénybe más szervezet kapacitárait, ha az adott szervezet valósítja meg azt az építési beruházást, szolgáltatást vagy szállítást amelyhez e kapacitásokat igénybe veszi.

A részvételre jelentkezés során:

- ha Ajánlatkérő nem határozott meg keretszámot a felhívandó ajánlattevők számára vonatkozóan, abban az esetben elegendő az ESPD benyújtásával teljesíteni a nyilatkozattételi kötelezettséget az alkalmassági követelményeknek való megfelelés tekintetében, a bontást és a bírálatot követően, ajánlatkérő felhívása esetén szükséges a további igazolások benyújtása²⁵. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése alapján lehetséges az **ESPD IV. α** (az összes kiválasztási szempont általános jelzése) keretében egyszerű nyilatkozatot kérni a megfelelésegről, vagy az ESPD IV. része B. szakaszának kitöltésével kérni a megfelelésre vonatkozó adatokat.

- az ajánlattételre felhívandó jelentkezők számának korlátozása esetén, ha a részvételre jelentkezők száma a keretszámot meghaladja, akkor a felhívás II.2.9) pontjának megfelelő objektív szempontok alapján sorba

---

²⁵ Kbt. 69. § (4) bekezdés.

állítja (értékeli) a részvételi jelentkezéseket, azt követően pedig a 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el, és bekéri a jelentkezők alkalmasságának igazolásait.

Általános elvárások a műszaki, illetve szakmai alkalmasság meghatározása során:

- kerüljön egyértelműen és lehetőleg egységesen (pl. alkalmatlan, ha ...) meghatározásra, hogy mely esetben alkalmas vagy alkalmatlan a részvételre jelentkező,
- kizárólag a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21-22. § alapján írhatóak elő mind az alkalmassági minimumkövetelmények, mind az igazolási módok,
- az alkalmassági minimumkövetelmények meghatározása esetén minden esetben figyelemmel kell lenni a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdésére,
- a közbeszerzés tárgyát valamennyi alkalmassági minimumkövetelmény és igazolási mód esetében egységesen szükséges meghatározni,
- az igazolási módnak minden esetben igazodnia kell az alkalmassági minimumkövetelményhez, abból minden szükséges feltételnek egyértelműen ki kell derülnie,
- amennyiben közbeszerzési részek kerülnek meghatározásra az eljárásban, úgy valamennyi alkalmassági minimumkövetelményt részenként szükséges meghatározni,
- amennyiben mennyiségi eltérés került meghatározásra a teljes mennyiségnél, abban az esetben valamennyi alkalmassági minimumkövetelmény mértékét az alapmennyiséghez kell igazítani,
- kerüljön egyértelműen feltüntetésre a Kbt. 65. § (6) bekezdése szerinti feltétel, azaz, hogy az alkalmassági követelményeknek a részvételre jelentkezők együttesen is megfelelhettek,
- az ajánlatkérők a Kbt. 65. § (7) bekezdésére egyértelműen hivatkozzanak az alkalmassági követelmények igazolási módja esetében,
- amennyiben a Kbt. 65. § (10) bekezdése alapján ajánlatkérő előírja, hogy bizonyos alapvető fontosságú feladatokat maga az ajánlattevő (a részvételre jelentkező) vagy – közös a részvételre jelentkező esetén – a közös a részvételre jelentkezők egyike végezzen el, akkor ezt a részvételi felhívásban fel kell tüntetni, továbbá fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy ezekre a feladatokra vonatkozóan szakemberekre vonatkozó alkalmassági feltételek igazolásához nem támaszkodhat a részvételre jelentkező más szervezet kapacitására,

és a teljesítés során ezeket a feladatokat nem végezheti alvállalkozó,

- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdésére történjen egyértelmű hivatkozás, továbbá ezzel kapcsolatban a hirdetmény egyéb információi között is szerepeljen utalás (mely alkalmassági minimumkövetelmények esetében szigorúbb az ajánlatkérői elvárás),

Az egyes alkalmassági minimumkövetelményekre és igazolási módra vonatkozóan a részvételi felhívásmintában találhatóak példák, amelyeket az ajánlatkérők értelemszerűen az adott eljárásra vonatkozóan módosíthatnak, a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseit és az alábbiakat figyelembe véve.

Árubeszerezés:

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja:

- a vizsgálat a felhívás feladását megelőző három évre terjedhet ki, azonban szükség esetén ez az időtartam hat év is lehet. A fentieket a felhívásban szükséges szerepeltetni,
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (2) bekezdése alapján a referencianyilatkozatnak tartalmaznia kell az ellenszolgáltatás összegét vagy a szállított mennyiséget, ezért annak megfelelően kérjük előírását, hogy az alkalmasság vizsgálata mire terjed ki,
- a referencia mértékének a becsült értékhez kell igazodnia, és a Kbt. 65. § (5) értelmében legfeljebb a becsült érték (részek esetén az adott rész) 75 %-ának megfelelő mértékű lehet. A 75%-os mérték nem csupán az ellenértékre vonatkozik, hanem minden olyan mennyiségi elvárásra, amelyet az ajánlatkérők adott esetben az alkalmassági minimumkövetelményben előírnak,
- a közbeszerzés ugyanazon elemére vonatkozóan nem kérhető többszörös referenciaigazolás, kivéve, ha azzal szélesebb körű versenyt biztosít az ajánlatkérő,
- amennyiben a beszerzés uniós forrásból támogatott, nem elfogadható referencia esetében, ha az olyan előírást tartalmaz, amely szerint a referenciának uniós forrásból támogatottnak kell lennie, versenykorlátozónak minősül, ugyanis nem bír relevanciával a támogatásból történő finanszírozás ebben az esetben,
- saját referencia nem elfogadható,
- a referenciák előírása esetén biztosítani kell az egyenértékűséget, azaz nem az adott speciális beszerzési tárgyra kell vonatkoznia, hanem annál szélesebb körben, általánosabban megfogalmazva kell megadni.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés b) és f) pontja:

- valamennyi szakember esetében kérni kell a végzettség vagy képzettség ismertetését, az b) pont szerinti előírás esetén pedig a szakmai tapasztalat ismertetését is,
- a fenti előírás az f) pont szerinti előírás esetén csak akkor releváns, ha ezeket az ajánlat során nem értékelik²⁶,
- a szakmai tapasztalat melletti olyan előírás, amely pl. bizonyos összegű szerződés teljesítésben való közreműködést ír elő, adott esetben kifogásolható lehet, ezért minden esetben indoklást igényel,
- szakmai tapasztalat esetén az európai uniós támogatásból megvalósuló projektben szerzett tapasztalat kifogásolható lehet, amennyiben a beszerzés tárgyához nem kapcsolódik szorosan (pl. projektmenedzser, projekt pénzügyi szakember, stb.),
- auditkockázatot hordoz magában négynél több, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember előírása,
- a szükséges végezethez/képzettség esetén az egyenértékű végzettség/képzettség előírását kérjük,
- szakemberek között lehetőség szerint biztosítsák az ajánlatkérők az azok közötti átfedés lehetőségét, amennyiben az egyéb szempontokat figyelembe véve sem észszerűtlen,
- a szakemberekkel kapcsolatban előírás lehet, azonban nem kötelező a saját kezűleg aláírt önéletrajz benyújtása,
- a szakemberekkel kapcsolatban elvárás, hogy a különböző, a teljesítés szempontjából szükséges regisztrációval, nyilvántartásban való szerepléssel a szerződés teljesítéséhez kell rendelkeznie, tehát pl. a szerződéskötés vagy a szerződés teljesítése szempontjából előírás lehet, de alkalmassági minimumkövetelmény nem.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés c) pontja:

- a Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárólag a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékben és formában lehet előírni,
- a pontos meghatározás mellett az egyenértékűség biztosítása elengedhetetlen és nem tartalmazhat versenykorlátozó elemeket, azaz elvárás, hogy ne legyen túlzottan specifikus az előírás, amely alapján az elfogadható műszaki-technikai felszereltséget indokolatlanul korlátozzák,

---

²⁶ 321/2015. (X. 30.) Korm. rend. 21. § (1) f) pont.

- olyan általános jellegű műszaki berendezéseket nem írhat elő az ajánlatkérő, amelyeket a munka jellegénél fogva a részvételre jelentkezők mindenképpen használni kötelesek,
- a Miniszterelnökség 2014.11.28-án kelt, korábbi közleményében foglaltak szerint általános elvárás olyan műszaki-technikai felszereltség előírása (amennyiben az mindenképpen szükséges ajánlatkérői igény), amelynek rendelkezésre állása érdemben befolyásolja a nyertes ajánlattevő teljesítési képességét,
- az igazolási mód esetében meg kell adni az adott műszaki berendezés, eszköz, stb. jogcímét is, amely alapján a részvételre jelentkező rendelkezésére áll. Ezzel kapcsolatban az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - amennyiben tartós bérleti, adott eljárástól függetlenül létrejött és létező keretszerződés szerinti bérleti jogviszony alapján áll a nevezett (azaz nyilvántartási számmal beazonosított) eszköz a részvételre jelentkező rendelkezésére, akkor további (a részvételi felhívásban előírtakon túli) igazolási kötelezettségre nincs szüksége az alkalmasságának igazolására,
  - amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, de ennek értelmében kizárólag a gépek rendelkezésre bocsátása terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása a kapacitáit rendelkezésére bocsátó (erőforrás) szervezet. Ez esetben ekként kell megneveznie a részvételre jelentkezőnek, és az ilyen körben egyébként előírt nyilatkozatokat, dokumentumokat köteles a részvételi jelentkezés részeként (adott esetben) benyújtani (a kapacitáit rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat),
  - amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, és ennek értelmében a gépek rendelkezésre bocsátása mellett a kezelő személyzet biztosításával a tényleges megvalósításban való közreműködés is terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása alvállalkozó és egyben kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet is. Ez esetben is a részvételre jelentkezőnek kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezatként szükséges hivatkozni a bérbeadóra, és az ilyen körben egyébként előírt dokumentumokat, adott esetben a részvételi szakaszban, ajánlatkérő kérésére benyújtani (a kapacitás rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint

az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat).

- adott esetben javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés d), e), g) és i) pontja:

- különböző ellátási, ellenőrzési, minőségbiztosítási, környezetvédelmi rendszerek előírása lehetséges, tipikusan ISO tanúsítványokra vagy egyéb szabványokra (pl. ökocímkék) való hivatkozással,
- az egyenértékűséget minden esetben biztosítani kell az alkalmassági minimumkövetelmények között, ezért kérjük, minden esetben hivatkozzanak az ajánlatkérők a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) bekezdésére,
- adott esetben javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő (azaz szerződéses feltételként és ne alkalmassági követelményként írja elő),
- amennyiben a fentiek szerint mind szerződéses feltételként, mind pedig alkalmassági minimumkövetelményként előírásra kerülnek az eljárásban, az auditszempontból kifogásolható,
- orvostechikai eszközök beszerzése esetében a beszerzendő termékek a 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet 7. § alapján különleges célt szolgáló árunak minősülnek.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés h) pontja:

- auditszempontból aggályos mintapéldány bekérése, amely esetében felmerülhet, hogy az a Ptk. 6:230. § alapján minta szerinti vételnek minősül,
- mintapéldány előírása esetén szintén aggályos, és felhívjuk az ajánlatkérők figyelmét a Kbt. szerinti őrzési kötelezettségre²⁷, amely szerint az eljárás során keletkezett valamennyi iratot (ide értve az ajánlatban benyújtott mintapéldányt is) az eljárás lezárulásától számított öt évig meg kell őriznie az ajánlatkérőnek.

Építési beruházás:

Építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárás alkalmassági minimumkövetelményeinek és igazolási módjainak meghatározásakor kérjük, az ajánlatkérők minden esetben hivatkozzanak a 321/2015. (X.

---

²⁷ Kbt. 46. § (2) bekezdése

30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdésére, emellett szükséges a 322/2015, (X. 30.) 21-23. § és 34. §-ainak való megfelelő hivatkozás.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontja:

- a vizsgálat a felhívás feladását megelőző öt évre terjedhet ki, azonban szükség esetén ez az időtartam nyolc év is lehet. A fentieket a felhívásban szükséges szerepeltetni,
- az alkalmassági minimumkövetelményt minden esetben ki kell egészíteni azzal, hogy az ajánlatkérő kizárólag műszaki átadás-átvétellel (teljesítésigazolással) elismert referenciát fogad el az alkalmassági minimumkövetelményeknek való megfelelés vizsgálata során. Ekkor sem indokolt azonban, hogy még folyamatban lévő építési beruházásokra vonatkozó referenciák az alkalmasság igazolása köréből kizárásra kerüljenek. Előfordulhat ugyanis, hogy még folyamatban lévő építési beruházásra vonatkozó referencia kerül bemutatásra az alkalmassági követelményeknek való megfelelés érdekében azzal, hogy az tartalmazza a referencia kiállításáig teljesítésigazolással elismert részteljesítésekre vonatkozó adatokat. Ebben az esetben az ajánlatkérő ugyan kizárólag a teljesítésigazolással elismert részteljesítést és az arra vonatkozó adatokat vizsgálja, de figyelembe veheti a referenciaigazolást az alkalmassági követelményeknek való megfelelés vizsgálata során. Megjegyzendő továbbá, hogy e körben kizárólag a műszaki átadás-átvétel lezárásának (a teljesítésigazolás kiállításának) az időpontja releváns, az építési beruházás kezdő időpontja nem. Így amennyiben az építési beruházás műszaki átadás-átvételének (a teljesítésigazolás kiállításának) időpontja a vizsgált időintervallumon belül esik, a referencia az alkalmasság igazolásának körébe vonható,
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3) bekezdése alapján a referencianyilatkozatnak tartalmaznia kell az ellenszolgáltatás összegét vagy a teljesítés mennyiségét, ezért annak megfelelően kérjük előírását, hogy az alkalmasság vizsgálata mire terjed ki,
- a referencia mértékének a becsült értékhez kell igazodnia, és a Kbt. 65. § (5) értelmében legfeljebb a becsült érték (részenként az adott rész) 75 %-a lehet,
- a fentiek szerinti legfeljebb 75 %-os mérték nem csupán az ellenértékre vonatkozik, hanem minden olyan mennyiségi elvárásra, amelyet az ajánlatkérők adott esetben az alkalmassági minimumkövetelményben előírnak. Pl. amennyiben az építési beruházás tárgya összesen 10.000 m-nyi út építése, az ajánlatkérő előírhat egynél több, útépítésre vonatkozó referenciát akként, hogy azok összmenyisége nem haladhatja meg a 7.500 m-t,

- a közbeszerzés ugyanazon elemére vonatkozóan nem kérhető többszörös referenciaigazolás, kivéve, ha azzal szélesebb körű versenyt biztosít az ajánlatkérő,
- amennyiben a beszerzés uniós forrásból támogatott, nem elfogadható referencia esetében, ha az olyan előírást tartalmaz, amely szerint a referenciának uniós forrásból támogatottnak kell lennie, versenykorlátozónak minősül, ugyanis nem bír relevanciával a támogatásból történő finanszírozás ebben az esetben,
- saját referencia nem elfogadható,
- a 322/2015. (X. 30.) Korm. rend. 23. § (1)-(2) bekezdései alapján a referenciák előírása esetén biztosítani kell az egyenértékűséget, továbbá a felhívásban meg kell adni azokat a mérőszámokat is, amelyek alapján az egyenértékűséget ajánlatkérő vizsgálja: ennek megfelelően nem jó általánosan megfogalmazva a referenciát előírni, mert ebben az esetben az egyenértékűsége vonatkozó előírási kötelezettség nem teljesíthető, hanem az adott speciális beszerzési tárgyra vonatkozóan kell előírni, és az egyenértékűség körében definiálni a szélesebb körben történő elfogadás mutatóit, jellemzőit,
- építési beruházás esetén kérjük felhívni a részvételre jelentkezők figyelmét a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3) bekezdésére,
- építési beruházás esetén minden esetben hivatkozni szükséges a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (5) bekezdésére is,
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet alapján a referenciát az egyes részvételre jelentkezők által végzett munkák, illetve teljesített szolgáltatások elkülönítésével kell meghatározni azzal, hogy ha a rendelet 22. § (5) bekezdése alapján az elkülönítés nem lehetséges, akkor az igazolást nyújtónak erre vonatkozó nyilatkozatot kell tennie.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés b) és e) pontja:

- valamennyi szakember esetében kérni kell a végzettség/ képzettség ismertetését, azonban csak a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek esetében szükséges azok megnevezése mellett a szakmai tapasztalat ismertetése,
- a fenti előírás az e) pont szerinti előírás esetén csak akkor releváns, ha ezeket az ajánlat során nem értékeli²⁸,
- a szakmai tapasztalat melletti olyan előírás, amely pl. bizonyos összegű szerződés teljesítésben való közreműködést ír elő, adott esetben kifogásolható lehet, ezért minden esetben indoklást igényel,

²⁸ 321/2015. (X. 30.) Korm. rend. 21. (2) bekezdés e) pont.

- szakmai tapasztalat esetén az európai uniós támogatásból megvalósuló projektben szerzett tapasztalat kifogásolható lehet,
- szakmai tapasztalat esetén kifogásolható lehet a FIDIC szerint megvalósított projektben való gyakorlat, kivéve pl. FIDIC mérnök esetében,
- auditkockázatot hordoz magában négynél több, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember előírása²⁹. A szerződés teljesítéséhez valóban szükséges legfontosabb szakemberek rendelkezésre állásáról szükséges az ajánlatkérőnek meggyőződnie és arra kell törekednie az ajánlatkérőnek, hogy további, a szerződés teljesítésében részt vevő szakemberek bevonását a nyertes ajánlattevőként szerződő félre bízzák,
- a szükséges végzettség/képzettség esetében az egyenértékű végzettség/képzettség előírását kérjük,
- szakemberek között lehetőség szerint biztosítsák az ajánlatkérők az azok közötti átfedés lehetőségét, amennyiben az egyéb szempontokat figyelembe véve sem ésszerűtlen,
- a szakemberekkel kapcsolatban előírás lehet, azonban nem kötelező a saját kezűleg aláírt önéletrajz benyújtása,
- a szakemberekkel kapcsolatban elvárás, hogy a különböző, a teljesítés szempontjából szükséges regisztrációval, nyilvántartásban való szerepléssel a szerződés teljesítéséhez kell rendelkeznie, tehát pl. a szerződéskötés vagy a szerződés teljesítése szempontjából előírás lehet, de alkalmassági minimumkövetelmény nem. Ennek megfelelően a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelményrendszer az alábbiak szerint épül fel:
  - alkalmassági követelményként a kamarai nyilvántartásba történő bejegyzéshez, az adott (vagy azzal egyenértékű) jogosultság megszerzéséhez szükséges, jogszabály által előírt végzettség, képzettség és szakmai tapasztalat írható elő,
  - a kamarai nyilvántartásba való bejegyzés kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelhető meg,
  - a Kedvezményezettnek a felhívásban a konkrét pozíciót és az ahhoz kapcsolódó jogosultságot meg kell jelölnie,
  - az igazolás során a majdani ajánlattevőknek nyilatkozniuk kell egyfelől arról, hogy nyertességük esetén az általuk bemutatott szakembereket mely pozícióra kívánják megajánlani, másfelől arról, hogy a megajánlott szakember a kamarai nyilvántartásba vétellel a szerződés megkötéséig rendelkezni

---

²⁹ Miniszterelnökség 2014.11.28-án kelt közleményére az egyes alkalmassági követelmények előírásával kapcsolatban követendő közbeszerzési gyakorlatról

fog és a nyilvántartásba vétel elmaradása az ajánlattevő szerződéskötéstől való visszalépésének minősül a Kbt. 131. § (4) bekezdése alapján.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés c) és h) pontja:

- a Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárólag a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékben és formában lehet előírni, ezért jelentős auditkockázatot hordoz ezen alkalmassági feltételek előírása,
- amennyiben mégis előírásra kerül, az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - az igazolási mód körében, a megfelelő részvételre jelentkezés elősegítése érdekében, célszerű lehet utalni a Döntőbizottság e körben kikristályosodott joggyakorlatára (D.367/21/2011., D.159/7/2011., D.954/11/2010.), vagyis arra a következetes álláspontjára, hogy ha az ajánlattevő a szerződés teljesítéséhez kíván bérelni eszközöket, akkor az eszközök bérbeadója erőforrás-szervezetnek minősül,
  - a pontos meghatározás mellett az egyenértékűség biztosítása elengedhetetlen és nem tartalmazhat versenykorlátozó elemeket, azaz elvárás, hogy ne legyen túlzottan specifikus az előírás, amely alapján az elfogadható műszaki-technikai felszereltséget indokolatlanul korlátozzák,
  - különösen építési beruházás esetében fordul elő, így erre kérjük fokozottan ügyeljenek, hogy földrajzi szempontból se legyen versenykorlátozó az előírás,
  - olyan általános jellegű műszaki berendezéseket nem írhat elő az ajánlatkérő, amelyeket a munka jellegénél fogva a részvételre jelentkezők mindenképpen használni kötelesek,
  - a Miniszterelnökség 2014.11.28-án kelt közleményében foglaltak szerint általános elvárás olyan műszaki-technikai felszereltség előírása (amennyiben az mindenképpen szükséges ajánlatkérői igény), amelynek rendelkezésre állása érdemben befolyásolja az ajánlattevő teljesítési képességét. Tipikus példaként említi a közlemény pl. vasútépítésnél használt valamely speciális munkagép előírásának lehetőségét,
  - az igazolási mód esetében meg kell adni az adott műszaki berendezés, eszköz, stb. jogcímét is, amely alapján az ajánlattevő rendelkezésére áll. Ezzel kapcsolatban az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - amennyiben tartós bérleti, adott eljárástól függetlenül létrejött és létező keretszerződés szerinti bérleti jogviszony alapján áll

a nevezett (azaz nyilvántartási számmal beazonosított) eszköz a részvételre jelentkező rendelkezésére, akkor további (a részvételi felhívásban előírtakon túli) igazolási kötelezettségre nincs szüksége az alkalmasságának igazolására,

- amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, de ennek értelmében kizárólag a gépek rendelkezésre bocsátása terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása a kapacitásait rendelkezésére bocsátó (erőforrás) szervezet. Ez esetben ekként kell megneveznie a részvételre jelentkezőnek, és az ilyen körben egyébként előírt nyilatkozatokat, dokumentumokat köteles a részvételi jelentkezés részeként (adott esetben) benyújtani (a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat),
  - amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, és ennek értelmében a gépek rendelkezésre bocsátása mellett a kezelő személyzet biztosításával a tényleges megvalósításban való közreműködés is terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása alvállalkozó és egyben kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet is. Ez esetben is a részvételre jelentkezőnek kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezatként szükséges hivatkozni a bérbeadóra, és az ilyen körben egyébként előírt dokumentumokat, adott esetben a részvételi szakaszban, ajánlatkérő kérésére benyújtani (a kapacitás rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat).
- fentiekre tekintettel javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés d), f) és j) pontja:

- a Korm. rendelet szövege alapján az f) és j) pontokban foglalt követelmények csak indokolt esetben írhatók elő és nem lehetnek versenykorlátozók,
- releváns lehet a környezetvédelmi intézkedések az alkalmasság körében történő vizsgálata abban az esetben, amennyiben a Kedvezményezett által vállalt, a Támogatási Szerződésben rögzített esélyegyenlőségi és környezetvédelmi vállalásokkal az összeegyeztethető,

- adott esetben javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő,
- amennyiben a fentiek szerint mind szerződéses feltételként, mind pedig alkalmassági minimumkövetelményként előírásra kerülnek az eljárásban, az auditvizsgálatok során kifogásolható,
- az egyenértékűséget minden esetben biztosítani kell az alkalmassági minimumkövetelmények között, ezért kérjük, minden esetben hivatkozzanak az ajánlatkérők a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) és (4) bekezdésére.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés g) pontja:

- javasoljuk ezen alkalmassági feltétel mellőzését, tekintettel arra, hogy a feltétel előírása jelentős auditkockázatot hordoz, mivel olyan múltira vonatkozó adatot vizsgál a részvételre jelentkező működésével összefüggésben, amelyből nem lehet egyértelműen következtetni a szerződés teljesítésének képességére, ezért a Kbt. 65. § (3) rendelkezésére tekintettel is kifogásolható, amennyiben a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértéke nem igazolható,
- amennyiben a fentiek ellenére, ajánlatkérő mégis a feltétel előírása mellett dönt, az auditkockázatokra tekintettel az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - az alábbi a statisztikai állományi létszám mellett a kormányrendelet hivatkozott pontja alapján minden esetben szerepeljen elvárás a vezető tisztségviselőkre vonatkozóan is (legalább egy vezető tisztségviselő követelményét elő kell írni),
  - az indokolatlanul nagy statisztikai állományi létszám versenykorlátozó lehet, ezért csak a ténylegesen szükséges és legfeljebb 10-15 fős létszámot írjanak elő az ajánlatkérők,
  - audittapasztalatokra figyelemmel a fizikai alkalmazottakra vonatkozó előírás kifejezetten kifogásolható,
  - több szakember és mellette statisztikai állomány vizsgálata kifogásolható lehet, minden esetben kérjük annak előzetes vizsgálatát, hogy szükséges-e mindkét előírás az alkalmasság megállapítás szempontjából,
  - a vizsgált időtartam szempontjából is a Kbt. 65. § (3) bekezdése irányadó, tehát amennyiben a szerződés teljesítésének határideje nem haladja meg az egy évet, abban az esetben indokolatlan egy évnél több év vonatkozásában is vizsgálni a statisztikai állományi létszámot a szerződés teljesítésére vonatkozó alkalmasság vizsgálata körében. Ugyanezen logika mentén, a Kbt. 65. § (3) bekezdésére

figyelemmel, a statisztikai állományi létszámra vonatkozó adat az építési beruházás élőerő igényére vonatkozó becsült adatot nem haladhatja meg.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés i) pontja:

- speciális alkalmassági követelmény, ritkán fordul elő ennek az alkalmazása és azt nem is javasoljuk, tekintettel arra, hogy a Kbt. alapján kötelezően nem írható elő a harmadik személlyel történő alvállalkozói szerződés megkötése.

322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet rendelkezései az építési beruházásokkal összefüggő alkalmassági követelményekről:

322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés:

- építési beruházásokkal összefüggésben a Kbt. és az alkalmassági követelményekhez kapcsolódó kormányrendelet mellett az építési beruházások speciális szabályozásáról szóló kormányrendelet is hoz rendelkezéseket egyes alkalmassági feltételekre vonatkozóan. Ilyen pl. a kivitelezési tevékenységet végzőkre alkalmazandó előírás, mely szerint a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján ajánlatkérő köteles előírni az Étv. szerinti, építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében szereplés követelményét,

- a nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők esetén a letelepedés szerinti ország nyilvántartásában szereplés, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedély, jogosítvány vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezés követelményét,

322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdés:

- a gazdasági-pénzügyi alkalmasság körében említett hivatkozás a pénzügyi mutatószámok előírásának tiltását fogalmazza meg.

322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés:

- referenciák előírása esetén biztosítani kell az egyenértékűséget, továbbá a felhívásban meg kell adni azokat a mérőszámokat is, amelyek alapján az egyenértékűséget ajánlatkérő vizsgálja (az előírásra részletesebben utaltunk a 48. oldalon)

322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 34. § (3) bekezdés:

- A műemlékkel kapcsolatos építési beruházásra vonatkozó speciális szabályozás alapján, ajánlatkérőnek műszaki-szakmai alkalmasságra vonatkozó feltételként elő kell írnia:

a) referenciakövetelményt az előző öt év legjelentősebb, műemlékkel kapcsolatos, a beszerzés tárgyát képező műemlékkel kapcsolatban megrendelt munkálat jellegének és nagyságrendjének megfelelő építési beruházásokra;

b) szakemberekre vonatkozó követelményt: a részvételre jelentkező teljesítésbe bevonni kívánt, legalább a következő feladatot ellátó szakemberek (szervezetek) és vezetők megnevezésével, képzettségük, szakmai gyakorlatuk ismertetésével, és az érintett személyek (szervezetek) feladat ellátásra való jogosultságának igazolásával:

ba) műemléki részszakterületen felelős műszaki vezető (a megfelelő szükséges végzettség/gyakorlat előírásával),

Ezen előírással összefüggésben felhívjuk a figyelmet, hogy az audittapasztalatok alapján felelős műszaki vezetői **jogosultság** nem írható elő, **csak a jogosultság megszerzéséhez szükséges végzettség és gyakorlat.**

bb) műemléki restaurátor, szakágak szerint, ha a beszerzés restaurálásra is irányul,

bc) műemléki épületkutató, műemléki épületdiagnosztika elvégzésére, műemléki érték dokumentálására jogosult szakértő, ha ez az építési engedély alapján szükséges.

Szolgáltatásmegrendelés:

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontja:

- a vizsgálat a felhívás feladását megelőző három évre terjedhet ki, azonban szükség esetén ez az időtartam hat év is lehet. A fentieket a felhívásban szükséges szerepeltetni,
- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (2) bekezdése alapján a referencianyilatkozatnak tartalmaznia kell az ellenszolgáltatás összegét vagy a teljesítés mennyiségét, ezért annak megfelelően kérjük előírását, hogy az alkalmasság vizsgálata mire terjed ki,
- a referencia mértékének a becsült értékhez kell igazodnia, és a Kbt. 65. § (5) értelmében legfeljebb a becsült érték (részek esetén az adott rész) 75 %-ának megfelelő mértékű lehet. A 75%-os mérték nem csupán az ellenértékre vonatkozik, hanem minden olyan mennyiségi elvárásra, amelyet az ajánlatkérők adott esetben az alkalmassági minimumkövetelményben előírnak,
- a közbeszerzés ugyanazon elemére vonatkozóan nem kérhető többszörös referenciaigazolás, kivéve, ha azzal szélesebb körű versenyt biztosít az ajánlatkérő,
- amennyiben a beszerzés uniós forrásból támogatott, nem elfogadható referencia esetében, ha az olyan előírást tartalmaz, amely szerint a referenciának uniós forrásból támogatottnak kell lennie, versenykorlátozónak minősül, ugyanis nem bír relevanciával a támogatásból történő finanszírozás ebben az esetben,
- saját referencia nem elfogadható,

- a referenciák előírása esetén biztosítani kell az egyenértékűséget, azaz nem az adott speciális beszerzési tárgyra kell vonatkoznia, hanem annál szélesebb körben, általánosabban megfogalmazva kell megadni,
- szolgáltatásmegrendelés esetén minden esetben hivatkozni szükséges a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (5) bekezdésére.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b) és f) pontja:

- valamennyi szakember esetében kérni kell a végzettség/ képzettség ismertetését, azonban csak a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek esetében szükséges azok megnevezése mellett a szakmai tapasztalat ismertetése,
- a fenti előírás az e) pont szerinti előírás esetén csak akkor releváns, ha ezeket az ajánlat során nem értékeli³⁰,
- a szakmai tapasztalat melletti olyan előírás, amely pl. bizonyos összegű szerződés teljesítésben való közreműködést ír elő, adott esetben kifogásolható lehet, ezért minden esetben indoklást igényel,
- szakmai tapasztalat esetén az európai uniós támogatásból megvalósuló projektben szerzett tapasztalat kifogásolható lehet, amennyiben a beszerzés tárgyához nem kapcsolódik szorosan (pl. projektmenedzser, projekt pénzügyi szakember, stb.),
- audit kockázatot hordoz magában négyenél több, a teljesítésbe bevonni kívánt szakember előírása³¹,
- a szükséges végzettség/képzettség esetében az egyenértékű végzettség/képzettség előírását kérjük,
- szakemberek között lehetőség szerint biztosítsák az ajánlatkérők az azok közötti átfedés lehetőségét, amennyiben az egyéb szempontokat figyelembe véve sem ésszerűtlen,
- a szakemberekkel kapcsolatban előírás lehet, azonban nem kötelező a saját kezűleg aláírt önéletrajz benyújtása,
- a szakemberekkel kapcsolatban elvárás, hogy a különböző, a teljesítés szempontjából szükséges regisztrációval, nyilvántartásban való szerepléssel a szerződés teljesítéséhez kell rendelkeznie, tehát pl. a szerződéskötés vagy a szerződés teljesítése szempontjából előírás lehet, de alkalmassági minimumkövetelmény nem.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés c), d) és g) pontja:

³⁰ 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés f) pontja.

³¹ Miniszterelnökség 2014.11.28-án kelt közleményére az egyes alkalmassági követelmények előírásával kapcsolatban követendő közbeszerzési gyakorlatról

- tipikusan ISO tanúsítványok esetében (környezetvédelmi intézkedés esetében EMAS),
- adott esetben javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő,
- amennyiben a fentiek szerint mind szerződéses feltételként, mind pedig alkalmassági minimumkövetelményként előírásra kerülnek az eljárásban, az auditvizsgálat során kifogásolható,
- az egyenértékűséget minden esetben biztosítani kell az alkalmassági minimumkövetelmények között, ezért kérjük, minden esetben hivatkozzanak az ajánlatkérők a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 24. § (3) vagy (4) bekezdéseire.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés h) pontja:

- javasoljuk ezen alkalmassági feltétel mellőzését, tekintettel arra, hogy a feltétel előírása jelentős auditkockázatot hordoz, mivel olyan múltira vonatkozó adatot vizsgál a részvételre jelentkező működésével összefüggésben, amelyből nem lehet egyértelműen következtetni a szerződés teljesítésének képességére, ezért a Kbt. 65. § (3) rendelkezésére tekintettel is kifogásolható, amennyiben a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértéke nem igazolható,
- amennyiben a fentiek ellenére, ajánlatkérő mégis a feltétel előírása mellett dönt, az auditkockázatokra tekintettel az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - a statisztikai állományi létszám mellett a kormányrendelet hivatkozott pontja alapján minden esetben szerepeljen elvárás a vezető tisztségviselőkre vonatkozóan is (legalább egy vezető tisztségviselő követelményét elő kell írni),
  - az indokolatlanul nagy statisztikai állományi létszám versenykorlátozó lehet, ezért csak a ténylegesen szükséges és legfeljebb 10-15 fős létszámot írjanak elő az ajánlatkérők,
  - audit tapasztalatokra figyelemmel a fizikai alkalmazottakra vonatkozó előírás kifogásolható,
  - több szakember és mellette statisztikai állomány vizsgálata kifogásolható lehet, minden esetben kérjük annak előzetes vizsgálatát, hogy szükséges-e mindkét előírás az alkalmasság megállapítás szempontjából,
  - a vizsgált időtartam szempontjából is a Kbt. 65. § (3) bekezdése irányadó, tehát amennyiben a szerződés teljesítésének határideje nem haladja meg az egy évet, abban az esetben indokolatlan egy évnél több év vonatkozásában is vizsgálni a statisztikai állományi létszámot a szerződés teljesítésére vonatkozó alkalmasság vizsgálata körében.

Ugyanezen logika mentén, a Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel, a statisztikai állományi létszámra vonatkozó adat a szolgáltatás előerő igényére vonatkozó becsült adatot nem haladhatja meg.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés i) pontja:

- a Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárólag a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékben és formában lehet előírni,
- a pontos meghatározás mellett az egyenértékűség biztosítása elengedhetetlen és nem tartalmazhat versenykorlátozó elemeket, azaz elvárás, hogy ne legyen túlzottan specifikus az előírás, amely alapján az elfogadható műszaki-technikai felszereltséget indokolatlanul korlátozzák,
- olyan általános jellegű műszaki berendezéseket nem írhat elő az ajánlatkérő, amelyeket a munka jellegénél fogva a részvételre jelentkezők mindenképpen használni kötelesek,
- a Miniszterelnökség 2014.11.28-án kelt közleményében foglaltak szerint általános elvárás olyan műszaki-technikai felszereltség előírása (amennyiben az mindenképpen szükséges ajánlatkérői igény), amelynek rendelkezésre állása érdemben befolyásolja a részvételre jelentkező teljesítési képességét,
- az igazolási mód esetében meg kell adni az adott műszaki berendezés, eszköz, stb. jogcímét is, amely alapján a részvételre jelentkező rendelkezésére áll. Ezzel kapcsolatban az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:
  - amennyiben tartós bérleti, adott eljárástól függetlenül létrejött és létező keretszerződés szerinti bérleti jogviszony alapján áll a nevezett (azaz nyilvántartási számmal beazonosított) eszköz a részvételre jelentkező rendelkezésére, akkor további (a részvételi felhívásban előírtakon túli) igazolási kötelezettségre nincs szüksége az alkalmasságának igazolására,
  - amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, de ennek értelmében kizárólag a gépek rendelkezésre bocsátása terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása a kapacitásait rendelkezésére bocsátó (erőforrás) szervezet. Ez esetben ekként kell megneveznie a részvételre jelentkezőnek, és az ilyen körben egyébként előírt nyilatkozatokat, dokumentumokat köteles a részvételi jelentkezés részeként (adott esetben) benyújtani (a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint

az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat),

- amennyiben az adott beszerzés megvalósítására vonatkozóan jön létre a bérleti szerződés, és ennek értelmében a gépek rendelkezésre bocsátása mellett a kezelő személyzet biztosításával a tényleges megvalósításban való közreműködés is terheli a bérbeadót, akkor a bérbeadó Kbt. szerinti besorolása alvállalkozó és egyben kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezet is. Ez esetben is a részvételre jelentkezőnek kapacitást rendelkezésre bocsátó szervezetként szükséges hivatkozni a bérbeadóra, és az ilyen körben egyébként előírt dokumentumokat, adott esetben a részvételi szakaszban, ajánlatkérő kérésére benyújtani (a kapacitás rendelkezésre bocsátó szervezet részéről külön ESPD benyújtása szükséges, amely tartalmazza az erre vonatkozó nyilatkozatokat, valamint az alkalmassági feltételnek való megfelelésre vonatkozó adatokat).

- adott esetben javasolt annak átgondolása, hogy az előírást kizárólag a nyertes ajánlattevőtől követelje meg az ajánlatkérő.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés e) pontja:

- a kormányrendelet szövege alapján is speciális alkalmassági követelmény, ritkán fordul elő ennek az alkalmazása,
- amely esetekben jellemzően előfordulhat a szükségessége: pl. gépjármű karbantartás esetében garanciális szervízjogot igazoló javítóműhelyi szerződéssel rendelkezés, vagy hirdetés/médiaszolgáltatás tárgyú beszerzés esetében független szervezet által auditált meghatározott példányszámú megjelenés, vagy független szervezet által végzett felmérés alapján adott számú olvasottság.

321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés j) pontja:

- speciális alkalmassági követelmény, ritkán fordul elő ennek az alkalmazása és azt nem is javasoljuk, tekintettel arra, hogy a Kbt. alapján kötelezően nem írható elő a harmadik személlyel történő alvállalkozói szerződés megkötése.

III.1.5) Fenntartott szerződésekre vonatkozó információk (adott esetben)

A Kbt. 33-34. § alapján: *Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntarthatja (adott esetben köteles fenntartani) védett munkahelynek minősülő szervezetek, továbbá szociális foglalkoztatási engedéllyel rendelkező szervezetek számára.*

Amennyiben élni kíván ezen jogával, erre a tényre az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérőnek hivatkoznia kell.”³²

A fenntartott szerződésekről a Kbt. 33-34. § bekezdései rendelkeznek, ennek előírása esetén az ajánlatkérőnek a fenti jogszabályok mellett a védett foglalkoztatók részére fenntartott közbeszerzések részletes szabályairól szóló 302/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet rendelkezéseire figyelemmel kell eljárnia.

III.2) A szerződéssel kapcsolatos feltételek

III.2.1) Meghatározott szakmára (képzettségre) vonatkozó információk

Amennyiben a szolgáltatás nyújtása adott foglalkozáshoz/ képzettséghez van kötve, a vonatkozó jogszabályokat szükséges felsorolni.

III.2.2) A szerződés teljesítésével kapcsolatos feltételek

A hirdetmény minta (a korábbi mintákkal szemben) már nem tartalmaz kötelező pontokat sem a finanszírozási/fizetési feltételekre, sem a szerződés mellékkötelezettségeire, különleges feltételeire vonatkozóan.

Azonban a Kbt. 50. § (2) bekezdése rendelkezik a részvételi felhívás kötelező tartalmáról, felsorolva (többek között) az alábbi kötelező elemeket: i) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit vagy a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást; v) ha a szerződés teljesítésére különleges feltételek vonatkoznak, ezen feltételeket.

Emellett a hirdetmény minta jelen pontjában legfeljebb 1000 karakter terjedelmű szöveg illeszthető be, ezért különösen fontos, hogy minden olyan információt, amelynek feltüntetése a Kbt. alapján az eljárást megindító felhívásban nem kötelező, az egyéb közbeszerzési dokumentumokban (pl. szerződéstervezetben) jelenítse meg az ajánlatkérő.

Fentiekre tekintettel, javasoljuk a III.2.2) pontot a felhívás minta szerinti tartalommal felépíteni, és az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, valamint adott esetben a különleges feltételeket, a kötbérek mértékeit adják meg a felhívásban. Az alábbiakban a szerződéses feltételekre vonatkozó auditszemponthoz részletezzük.

Fő finanszírozási és fizetési feltételek

---

³² Kbt. 33. § (1) bekezdés

A Kbt. 50. § (2) i) pontja értelmében elegendő a jogszabályi rendelkezésekre történő utalás is, azonban kérjük, hogy a legfontosabb információkat – amennyire lehetséges - szerepeltessék az ajánlatkérők, tekintettel arra, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők számára a finanszírozási és fizetési feltételek is relevanciával bírnak annak eldöntésében, kívánnak-e az eljárásban részt venni. Elsősorban az alábbi legfontosabb információk feltüntetését kérjük (a karakterkorlátra tekintettel rövidítve vagy jogszabályi hivatkozással):

- előleg
- részszámlázás
- fizetési határidő
- finanszírozás formája

A finanszírozási és fizetési feltételek között egyértelműen meg kell határozni vagy kizárni az **előleg** igénybevételének lehetőségét, az előleg igénybevételének módjáról pedig a szerződéstervezetben szükséges rendelkezni. Építési beruházás esetén a Kbt. 135. § (7) bekezdése alapján, amennyiben a szerződés teljesítésének időtartama a két hónapot meghaladja, „... az ajánlatkérő köteles a szerződésben foglalt – tartalékkeret és áfa nélkül számított – teljes ellenszolgáltatás 5%-ának megfelelő összeg, de legfeljebb 75 millió forint előleg igénybe vételének lehetőségét biztosítani.”³³ Szolgáltatásmegrendelés és árubeszerzés esetén is, az ajánlatkérők a Kbt. 135. § (8) bekezdése alapján bármely esetben lehetővé tehetik az előleg igénybevételének lehetőségét. Amennyiben viszont az ellenszolgáltatás részben vagy egészben európai uniós forrásból kerül finanszírozásra és a támogatási összeg közvetlen szállítói finanszírozással kerül kiegyenlítésre, továbbá az ajánlatkérő, közszféra szervezet kedvezményezettnek minősül, úgy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 119.§ (1) bekezdése alapján az előleg igénybevételének lehetőségét köteles biztosítani az alábbiak szerint.

Közszféra szervezetnek minősülő ajánlatkérő szállítói előleget a szerződés **elszámolható** összegének 50%-ának megfelelő mértékben köteles biztosítani. A szerződés elszámolható összegének 10%-a feletti mértékű előleg igénybevétele esetében annak 10%-a és az igényelt szállítói előleg különbözetére vonatkozóan a szállító választása szerint előleg visszafizetési biztosíték nyújtásával vagy a 272/2014. (XI. 05.) Korm.rend. 119. § (2) b) pontja alapján az előleg visszafizetésének vállalásával, biztosíték nyújtása nélkül igényelhet előleget. Az előleg visszafizetési biztosítékról bővebben szólunk a későbbiekben, a **biztosítékok** címszó alatt.

A felhívás III.2.2) pontjában kérjük feltüntetni, hogy az ajánlatkérő biztosít-e **részszámlázási** lehetőséget. Amennyiben igen, úgy erre

---

³³ Kbt. 131. § (1) bekezdése

vonatkozóan egyértelműen fel kell hívni az érdeklődő gazdasági szereplők figyelmét. A részszámlázás esetén (a szerződéstervezetben vagy egyéb közbeszerzési dokumentumban) külön kell kezelni és külön ki kell térni mind az előlegre, mind a rész-, és a végszámlára, továbbá azok ütemezésére és mértékére is.

A fentiekkel kapcsolatban kérjük, hogy az ajánlatkérők a közbeszerzési eljárás során, az ajánlatok részeként ne kérjenek fizetési ütemtervet, tekintettel arra, hogy annak módosítására, aktualizálására szűkebb körben lenne így lehetőségük a szerződést kötő feleknek.

A **fizetési határidő** esetében kérjük az ajánlatkérőket, hogy azt a Ptk. 6:130. § (1)-(4) bekezdése alapján határozzák meg. A fizetési határidő a Ptk. 6:130. § (1)-(2) bekezdései alapján főszabály szerint 30 nap, amely 30 napot kizárólag halasztott fizetés esetében haladhatja meg. Halasztott fizetés csak akkor írható elő, amennyiben az a szerződés jellege miatt tényszerűen indokolt és a fizetési határidő ebben az esetben sem lehet több mint 60 nap. A halasztott fizetésnek valóban indokoltnak kell lennie, erre pl. a támogatásból történő összeg finanszírozása nem megfelelő indoklás. Kivételt képeznek a fenti szabály alól a finanszírozott egészségügyi szolgáltatók és a 1997. évi LXXXIII. törvény 30. § (2) bekezdése szerinti szerződéssel rendelkező szolgáltatók, mint ajánlatkérők, amelyek esetében a fizetési határidő minden esetben 60 nap.³⁴ Viszont valamennyi esetben irányadó a Ptk. azon rendelkezése, amely szerint a pénztartozás teljesítésére szerződésben kikötött határidő a 60 napot meghaladó részében semmis.³⁵

A **finanszírozás formája** tekintetében szükséges feltüntetni a fedezet forrását és összetételét, pl. 80%-ban európai uniós forrásból, a fennmaradó részt önerőből, valamint azt, hogy a kifizetés utófinanszírozással vagy közvetlen szállítói finanszírozással történik. A támogatási intenzitás feltüntetése a támogatási szerződésben foglaltakkal összhangban kell álljon, ezért elvárás, hogy az ajánlatkérők hat tizedesjegy pontossággal szerepeltessék a közbeszerzési dokumentumokban.

A fentiekén túl szükséges hivatkozni a teljesítésigazolás rendjére, az adózásra, az elszámolás pénznemére is. Mivel a karakterkorlátozás miatt nem lehetséges és nem is célszerű a szerződéstervezetben szereplő bővebb szabályozás feltüntetése a felhívásban, ezért kérjük, hogy az ajánlatkérők minden esetben hivatkozzanak arra, hogy a finanszírozási és fizetési feltételeket részletesen a szerződéstervezet tartalmazza.

Építési beruházás esetén a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 30–32. § rendelkezéseire, amelyek speciális szabályokat tartalmaznak az elszámolás módját illetően, erre vonatkozóan minden esetben hivatkozni

---

³⁴ 1997. évi LXXXIII. törvény 9/A. §

³⁵ 2013. évi V. törvény 6:130. § (3) bekezdése

szükséges a fizetési feltételek között. A fizetés ütemezésének kialakításakor az építési beruházás a Kbt. 19. § (3) bekezdése nélkül számított becsült értékét és a szerződés teljesítésének időtartamát kell figyelembe venni. Ennek megfelelően ajánlatkérő köteles az építési beruházás jellemzőinek megfelelő időszakonként vagy kivitelezési szakaszonként részszámlázási lehetőséget biztosítani az alábbiak szerint:

- hat hónapot meghaladó teljesítési időszakról rendelkező és egyben ötvenmillió forintot meghaladó, de – áfa nélkül számítottan - 1 milliárd forintot el nem érő szerződéses értékű építési beruházások esetén a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32. § (2), (4)-(6) bekezdései szerint kell biztosítani a részszámlázás lehetőségét (legalább 4 részszámla); míg
- hat hónapot meghaladó teljesítési időszakról rendelkező és egyben – áfa nélkül számítottan – 1 milliárd forintot meghaladó szerződéses értékű építési beruházások esetén a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 32. § (3)-(6) bekezdései szerint kell biztosítani a részszámlázás lehetőségét (legalább 6 részszámla).

Az ajánlatkérők természetesen a fenti, kötelező eseteken kívül is biztosíthatják a részszámlázás lehetőségét.

Különösen azon építési beruházások vonatkozásában, ahol a beruházás konkrét megvalósulása, műszaki előrehaladása előre nehezen paraméterezhető, javasoljuk, hogy az eljárást megindító felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban kizárólag a részszámlázás lehetőségének kereteit, annak főbb szabályait fektessék le, figyelembe véve a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet erre vonatkozó rendelkezéseit is, azonban annak tartalommal való megtöltését (így a részszámlák számának, mértékének, a kiállításához kapcsolódó teljesítési mérföldköveknek a megadott keretek közt történő megállapítását) tegyék a nyertes ajánlattevőként szerződő fél szerződéses kötelezettségévé. A KFF kiemeli e körben, hogy a fizetési ütemtervnek ebben az esetben is összhangban kell lennie a megvalósulásra vonatkozó műszaki ütemtervvel, azonban a megvalósításra vonatkozó műszaki ütemterv változása esetén a fizetési ütemterv is módosítható, aktualizálható a szerződés módosítása nélkül is, jelentősen csökkentve a szerződő felek adminisztrációs terheit.

Pl. A Kbt. 135. § (5) bekezdése alapján a nyertes ajánlattevőként szerződő fél az alábbiak szerint jogosult részszámlázásra: a közbenső kifizetések vonatkozásában a nyertes ajánlattevőként szerződő fél köteles a megvalósításra vonatkozó műszaki ütemterv benyújtásával egyidejűleg (a továbbiakban: Ütemterv), az Ütemtervvel összhangban lévő, a kivitelezés tényleges előrehaladása alapján meghatározott és ahhoz igazodó, az esetleges előlegszámlán és a végszámlán felül legalább ..., de legfeljebb ... részszámlát tartalmazó, nem kötelező érvényű, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő Pénzügyi

Ütemtervet benyújtani a Megrendelő részére a szerződés mindkét fél által történt aláírását követően legkésőbb ... napon belül. A Pénzügyi Ütemtervnek tartalmaznia kell a javasolt részszámlák számát, mértékét (a Szerződéses Ár %-ában meghatározva), valamint a részszámlák mértékéhez rendelt műszaki előrehaladás mértékét (a Szerződés megvalósult értéke, %-ban meghatározva). A Pénzügyi Ütemtervnek tartalmazni kell a sikeres próbaüzem lezárásához tartozó végszámlát.

Példa FIDIC szerződéses feltételek szerint megvalósuló építési beruházás vonatkozásában: A Kbt. 135. § (5) bekezdése alapján a nyertes ajánlattevőként szerződő fél az alábbiak szerint jogosult részszámlázásra: a közbenső kifizetések vonatkozásában a nyertes ajánlattevőként szerződő fél köteles a FIDIC Piros Könyv (Általános Feltételek) 8.3. Alcikkelye szerinti ütemterv benyújtásával egyidejűleg (a továbbiakban: Ütemterv), az Ütemtervvel összhangban lévő, a kivitelezés tényleges előrehaladása alapján meghatározott és ahhoz igazodó, az esetleges előlegszámlán és a végszámlán felül legalább négy, de legfeljebb tíz részszámlát tartalmazó, nem kötelező érvényű, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő Pénzügyi Ütemtervet benyújtani a Mérnök részére az Általános Feltételek 8.1. Alcikkelye szerinti Kezdési Időpontot követően legkésőbb 28 napon belül. A Pénzügyi Ütemtervnek tartalmaznia kell a javasolt részszámlák számát, mértékét (a Szerződéses Ár %-ában meghatározva), valamint a részszámlák mértékéhez rendelt műszaki előrehaladás mértékét (a Szerződés megvalósult értéke, %-ban meghatározva). A Pénzügyi Ütemtervnek tartalmazni kell a sikeres próbaüzem lezárásához tartozó végszámlát.

Építési beruházás, valamint szolgáltatásmegrendelés kifizetésével összefüggésben fel kell hívni a figyelmet a Kbt. 135. § (3) bekezdésének szabályaira, és minden esetben javasolt a szerződéstervezetben részletesen rendelkezni az alábbiakkal összefüggésben:

Amennyiben az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez alvállalkozót vesz igénybe, ajánlatkérő a Ptk. 6:130. § (1)–(2) bekezdésétől eltérő, alábbi szabályok szerint fizeti ki a szerződésben foglalt ellenértéket:

a) az ajánlattevőként szerződő feleknek legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig nyilatkoznia kell, hogy közülük melyik mekkora összegre jogosult az ellenértékből,

b) az összes ajánlattevőként szerződő fél legkésőbb a teljesítés elismerésének időpontjáig nyilatkozik, hogy az általa a teljesítésbe a 138. § szerint bevont alvállalkozók egyenként mekkora összegre jogosultak az ellenértékből.

Fentiekre vonatkozóan ajánlatkérőnek rendelkeznie kell a szerződéstervezetben! Adott esetben ajánlatkérő szankciókat rendelhet a nyilatkozattételi kötelezettség elmaradása esetére.

c) az ajánlatkérő felhívja az ajánlattevőket, valamint a b) pont szerinti alvállalkozókat, hogy a teljesítés elismerését követően állítsák ki számláikat, egyidejűleg felhívja őket, hogy amennyiben nem szerepelnek az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 36/A. §-a szerinti köztartozásmentes adózói adatbázisban, nyújtsák be a tényleges kifizetés időpontjától számított harminc napnál nem régebbi együttes adóigazolást,

d) az ajánlatkérő az ajánlattevői és az alvállalkozói teljesítés ellenértékét a számla kézhezvételét követő harminc – vagy a Ptk. 6:130. § (3) bekezdése szerinti esetben legfeljebb hatvan – napon belül közvetlenül utalja át minden egyes ajánlattevőnek és alvállalkozónak,

e) ha valamely ajánlattevőnek vagy alvállalkozónak a kifizetés időpontjában az együttes adóigazolás alapján köztartozása van, az ajánlatkérő az ajánlattevői, illetve az alvállalkozói teljesítés ellenértékét a köztartozás erejéig az Art. 36/A. § (3) bekezdése szerint visszatartja.

A szerződéstervezetben szintén rendelkezni szükséges a fenti folyamatokról.

A szerződést biztosító **mellékkötelezettségek** (adott esetben)

A szerződést biztosító mellékkötelezettségek előírását sem a Kbt., sem a vonatkozó rendeletek nem teszik kötelezővé, azonban tekintettel a Kbt. 142. §-ában foglalt közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítésére vonatkozó előírásokra, továbbá arra, hogy közpénzekből – európai uniós forrásból, stb. – történik a beszerzések finanszírozása, javasolt különböző kötbérek és adott esetben biztosítékok előírása az ajánlatkérők részéről. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek tekintetében a részvételi felhívásban Ajánlatkérő szorítkozzon a mértékek és a jogszabályi hivatkozások megadására, minden részletes információt a szerződéstervezetben lehetséges megadni. Elegendő tehát a főbb feltételeket közölni a felhívásban és hivatkozni arra, hogy a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket részletesen a közbeszerzési dokumentumok részét képező szerződéstervezet tartalmazza.

Amennyiben valamely szerződést biztosító mellékkötelezettség értékelési részszerzőpontként szerepel az eljárásban, értelemszerűen nem lehet megadni sem a felhívásban, sem pedig a szerződéstervezetben annak mértékét. Arra vonatkozóan azonban szükséges utalni, hogy a nyertes ajánlattevő által megajánlott mértékben kerül meghatározásra a

közbeszerzési eljárás alapján létrejövő szerződésben, feltüntetve a Kbt. 77. § (1) bekezdése alapján meghatározott minimális és maximális megajánlható értékeket is.

A szerződést biztosító kötelezettségek között a **kötbérekkel** kapcsolatos általános elvárás az audittapasztalatokat is figyelembe véve:

- a kötbérek mértéke és azok maximuma is szerepeljen egyértelműen és megfelelően (tipikus hiba az ajánlatkérők részéről, hogy a maximális mértéket nem egész napok alatt éri el, pl. 2%-os mértékű késedelmi kötbér naponta, amelynek maximuma 15 %), amennyiben releváns, feltüntetve a maximális mérték eléréséhez fűződő jogkövetkezményeket,
- a kötbérek alapját egyértelműen határozzuk meg (pl. a szerződés teljes nettó ellenértéke vagy az adott megrendeléssel érintett termékek összesített nettó vételára, stb.),
- ügyelni kell az egységes és egyértelmű szóhasználatra pl. naptári nap vagy munkanap,
- a kötbérek körét és azok maximumát olyan módon kell meghatározni, hogy azok kellő mértékű és súlyú hátrányt jelentsenek a nyertes ajánlattevő számára, azaz a szerződés megfelelő határidőben és megfelelő minőségben történő teljesítése biztosítva legyen,
- az előzőeket is figyelembe véve, a szerződés határidejével összhangban kerüljön meghatározásra és ne öleljen fel sem túl rövid, sem pedig túl hosszú határidőt úgy a teljesítésre, mint az ajánlatkérő által meghatározott jogkövetkezmény érvényesítésére. Tipikus hiba az ajánlatkérők részéről, ha pl. a késedelmi kötbér napi mértékét 0,0x %-ban határozzák meg, amely azt eredményezi, hogy a késedelemmel együtt a teljesítési határidő akár hónapokkal is meghosszabbodhat. Szintén tipikus hiba az oly módon történő meghatározás, amely alapján - a szerződés teljesítésének időtartamát is figyelembe véve - a kötbér indokolatlanul rövid idő alatt érheti el a maximális mértékét. A fentiekre tekintettel kérjük, fokozott figyelemmel járjanak el az ajánlatkérők a kötbérek mértékének meghatározása során,
- a kötbérek maximumánál figyelemmel kell lenni a bíró gyakorlat által elfogadott összesen maximum 30 %-os mértékre,
- az egyes kötbérek esetében történjen utalás arra, hogy a kötbérigényt az ajánlatkérő abban az esetben jogosult érvényesíteni, ha az ajánlattevő olyan okból, amiért felelős, nem szerződésszerűen teljesít (pl. késedelmesen, hibásan),
- az ugyanazon szerződésszegés többszöri szankcionálásának elkerülése érdekében abban az esetben is kizárólag a véghatáridő

vonatkozásában javasolt a késedelmi kötbér kikötése, amennyiben több teljesítési részhatáridő kerül megállapításra,

- a kötbérfizetési kötelezettség a részteljesítési határidőkhöz vagy más határidőhöz kapcsolódik (ugyanis, a bírósági gyakorlat alapján, kifejezett eltérő rendelkezés hiányában kizárólag részteljesítési határidőkhöz kötődik (BH2010.276),
- késedelmi és meghiúsulási kötbér egyidejűleg nem érvényesíthető (vö. D.249/14/2015 határozat): azaz a késedelmi/hibás teljesítési kötbér meghiúsulási kötbérrel egyidejűleg, ugyanazon okból nem érvényesíthető, illetve a késedelmi/hibás teljesítési kötbér összege ilyen esetben a meghiúsulási kötbér összegébe beleszámít, és a bírósági gyakorlat alapján ugyanarra az okra érvényesített kötbérösszeg nem haladhatja meg a 30%-ot,
- a kötbérek az eljárást megindító valamennyi dokumentumban, így különösen a szerződéstervezetben egyezően szerepeljenek.

Biztosítékokkal kapcsolatos elvárások:

- a Kbt. 134. §-nak megfelelően szerepeljen a felhívásban, hogy annak mely pontja alapján nyújtható, azonban a karakterkorlátra tekintettel a részleteket a szerződéstervezetben szükséges (lehet) megadni,
- a biztosítékok alapja kérjük, minden esetben az általános forgalmi adó nélkül – és építési beruházás esetében tartalékkeret nélkül – számított ellenszolgáltatás legyen,
- többféle biztosíték is előírható, azonban a különböző biztosítékok rendelkezésre állásának ideje között nem lehet átfedés,
- ajánlatkérő a felhívásban nem írhatja elő, hogy az adott biztosítékot – ha annak összege valamely követelés kielégítésével csökkent, érvényesítésre került – a teljes értékre ki kell egészíteni, feltölteni. A biztosíték nyújtása a Kbt. értelmében egyszeri és nem folyamatos rendelkezésre tartást jelent³⁶,
- a szerződés hibás teljesítésével kapcsolatos igények biztosítéka esetén nem írható elő, hogy a szerződés teljesítésének időpontját megelőzően álljon rendelkezésre,
- a szerződés hibás teljesítésével kapcsolatos igények biztosítékának időtartama a jótállási idő időtartamán túl is nyúlhat, azonban az a jótállási idő lejártától számított 45 naptári nappal több nem lehet. A teljesítésen (szerződés teljesítése, jótállási időszak vége) túlnyúló biztosíték csak abban az esetben írható elő, amennyiben megfelelően indokolt, valamint ha egyértelműen látszik az

---

³⁶ Kbt. 134. § (4) bekezdése.

ajánlatkérői előírásból, hogy az az okirati formában nyújtott biztosítékokra vonatkozik (pl. bankgarancia),

- a szerződés teljesítésének elmaradásával kapcsolatos igények biztosítéka esetén nem írható elő, hogy a szerződés hatályba lépésének időpontját megelőzően álljon rendelkezésre és a vége nem nyúlhat túl a teljesítésigazolás ajánlatkérő általi kiadásánál,
- amennyiben a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 119.§ (1) bekezdése alapján biztosítja az ajánlatkérő előleg igénybevételének lehetőségét, úgy a rendelet 119.§ (2) bekezdése szerint köteles eljárni és előleg-visszafizetési biztosíték választásának lehetőségét előírni (a felhívásban csak jogszabályi utalással) a szerződéstervezetben
- az előző ponttól eltérően is, amennyiben nem állnak fenn ezen feltételek, de az ajánlatkérő a Kbt. alapján biztosítja előleg igénybevételének lehetőségét, az előlegre vonatkozóan előírhatja az előleg visszafizetési biztosíték nyújtásának lehetőségét,
- amennyiben bármilyen biztosíték kerül előírásra, a Kbt. 134. § (5) bekezdése szerinti nyilatkozatot a részvételi jelentkezés során nem, de az ajánlattételi szakaszban szükséges kérni az ajánlattevőktől.

Jótállással kapcsolatos elvárások:

- A jótállás kezdő időpontját és időtartamát is meg kell adni,
- a jótállás időtartama nem lehet a részvételre jelentkezőre/ajánlattevőre nézve kifejezetten hátrányos,
- a Ptk. és az esetleges, adott beszerzésre vonatkozó, kötelezően alkalmazandó jogszabályok alapján szükséges megállapítani a mértékét.

Egyéb különleges feltételek (adott esetben)

Amennyiben a szerződés teljesítésére különleges feltételek vonatkoznak, pl. a Támogatási Szerződésben vállalt esélyegyenlőségi és környezetvédelmi vállalások alapján, a Kbt. 132. § (1) bekezdése szerint fel kell tüntetni ezen különleges feltételeket, jogszabályi hivatkozásokat. Ilyen lehet pl. veszélyes hulladék kezelésével kapcsolatos rendelkezések, szociális, környezetvédelemmel kapcsolatos intézkedések leírása stb. Az egyéb különleges feltételeket a szerződéstervezetben is fel kell tüntetni és az egyéb különleges feltételek nem szerződésszerű teljesítése esetére is szerződést biztosító mellékkötelezettséget előírni (pl. hibás teljesítési kötbér), továbbá rendezni annak kérdését, hogy az ajánlatkérő hogyan ellenőrzi a különleges feltételek betartását a teljesítés során.

E körben az alábbi honlapon található környezetvédelmi előírásokra vonatkozó gyakorlatok és hivatkozások (magyar nyelven is) számos termék és szolgáltatáscsoportra:

http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Szolgáltatásmegrendelés tárgyú közbeszerzési eljárásban adott esetben együtt járhat a III.2.1) pont kitöltésével, ezért erre különös figyelmet kérünk fordítani, amennyiben a szerződést adott jogszabályban foglaltak szerint és megfelelő foglalkozás/képzetség mellett lehetséges teljesíteni.

III.2.3) A szerződés teljesítésében közreműködő személyekkel kapcsolatos információ

Amennyiben előírás, hogy az ajánlattevőknek közölniük kell a szerződés teljesítésében közreműködő személyek nevét és szakképzettségét, akkor meg kell jelölni.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b) pontja alapján előírt alkalmassági követelmény esetében minden esetben az „igen” választ szükséges megjelölni.

IV. SZAKASZ: ELJÁRÁS

IV.1) Meghatározás

IV.1.1) Az eljárás fajtája

Meghívásos eljárás:

Tekintettel arra, hogy a Kbt. 82-84. § szerinti meghívásos eljárás nem jogalaphoz kötött, az eljárásfajta megjelölésén túl egyéb teendője nincs az ajánlatkérőknek. Egyéb információt nem szükséges a hirdetmény minta IV.1.1) pontjában megadni, az indoklást akkor kell és lehet kitölteni, amennyiben kivételes és sürgősségre vonatkozó indok alapján gyorsított meghívásos eljárást tervez ajánlatkérő lefolytatni³⁷.

IV.1.3) Keretmegállapodásra vagy dinamikus beszerzési rendszerre vonatkozó információk

A hirdetmény keretmegállapodás megkötésére irányul: meg kell jelölni a keretmegállapodás típusát a Kbt. 105. § (1) bekezdése alapján.

A hirdetmény dinamikus beszerzési rendszer (DBR) létrehozására irányul:

Tekintettel arra a körülményre, hogy a DBR nem terjedt el a hazai közbeszerzési életben, ezt a pontot érintőlegesen mutatjuk be.

---

³⁷ Kbt. 81. § (10) bekezdés

A dinamikus beszerzési rendszer egy olyan, gyakori közbeszerzések lebonyolítására szolgáló, teljes mértékben elektronikus folyamat, amelynek jellemzői megfelelnek az ajánlatkérő által meghatározott követelményeknek, és amelynek működése határozott idejű, érvényességi ideje alatt bármely olyan ajánlattevő kérheti a rendszerbe való felvételét, aki, illetve amely megfelel az alkalmassági követelményeknek, nem áll a kizáró okok hatálya alatt és benyújtotta a közbeszerzési dokumentumoknak megfelelő előzetes ajánlatát. A dinamikus beszerzési rendszerre vonatkozó szabályokat a Kbt. 106-107. §-a, valamint külön jogszabály tartalmazza.

Keretmegállapodásra vonatkozó információk

Ajánlatkérő a Kbt. 104. § (1) bekezdésében foglaltak szerint közbeszerzését keretmegállapodás útján is megvalósíthatja.

Keretmegállapodás a Kbt. 105. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak szerint hat formában köthető, azonban audittapasztalatokra tekintettel elsősorban a (2) a)-c) pontja szerinti, azaz a több ajánlattevővel kötött keretmegállapodásokat szükséges előnyben részesíteni. Amennyiben a fentiek ellenére a Kbt. 105. § (1) bekezdése szerinti keretmegállapodás az ajánlatkérő igénye vagy lehetősége, ez minden esetben megfelelő alátámasztást és indoklást igényel. Az indoklást a felhívásban nem szükséges megadni, azonban az ajánlatkérők érdekében a közbeszerzés folyamatba épített vagy utóellenőrzéséhez a vizsgálatot végző szervezet(ek) részére elkészíteni és az eljárás iratanyagában megőrizni kérjük.

A fentiekkel kapcsolatban magyarázatként szolgál, hogy amennyiben az ajánlatkérő egy ajánlattevővel kíván keretmegállapodást kötni, annak eredménye párhuzamba hozható pl. egy nyílt eljárás alapján megkötendő keretszerződéssel. Amennyiben az ajánlatkérők a keretmegállapodásos eljárás első részében biztosítják a versenyt, úgy az eljárás második részére vonatkozóan is ez az elvárás az Európai Unió részéről.

A felhívás IV.1.3) pontjában a fentieket is figyelembe véve meg kell jelölni, hogy a keretmegállapodást az ajánlatkérő egy vagy több ajánlattevővel kívánja megkötni. Utóbbi esetben szükséges a további pontok megjelölése is, megadva a **tervezett vagy a maximális létszámot**, figyelemmel a Kbt. 104. § (5) bekezdésére: *„Több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetében az eljárást megindító felhívásban az ajánlatkérő köteles megadni az értékelési szempontok szerint a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámát, amelynek legfeljebb a felső határáig terjedő számú ajánlattevővel köt majd keretmegállapodást. A keretszámnak a közbeszerzés tárgyához, az eljárás sajátos jellemzőihez kell igazodnia, és minden körülmény között biztosítania kell a valódi versenyt. A keretszámnak legalább három ajánlattevőt kell magában foglalnia, a keretmegállapodást azonban csak akkor kell legalább három ajánlattevővel megkötni, ha az eljárásban legalább három érvényes*

ajánlatot benyújtó ajánlattevő vesz részt. Ha a legkedvezőbb ajánlatot tevők keretszámának felső határán több ajánlat azonos, az ajánlatkérő a 77. § (5) bekezdés alkalmazása helyett úgy is dönthet, hogy az összes ilyen azonos ajánlatot tevővel keretmegállapodást köt.”³⁸

Több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetében figyelemmel kell lenni a fentiekén kívül arra, hogy a „...keretmegállapodást csak akkor kell legalább három ajánlattevővel megkötni, amennyiben az eljárásban legalább három alkalmas és egyben érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő vesz részt.” azonban „Ha az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban azt jelölte meg, hogy az eljárás a 105. § (2) bekezdése szerinti keretmegállapodás megkötésére irányul, az eljárás akkor is eredménytelennek nyilvánítható, ha csak egy érvényes ajánlatot nyújtottak be. Több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetén a 69. § (5) bekezdés második mondata minden, a keretmegállapodásban részes ajánlattevőre alkalmazandó.”³⁹

Gyógyszerek és orvostechnikai eszközök beszerzése központosított közbeszerzés keretében: a fekvőbeteg szakellátást nyújtó intézmények részére történő gyógyszer-, orvostechnikai eszköz és fertőtlenítőszer beszerzések országos központosított rendszeréről szóló 46/2012. (III. 28.) Korm. rendelet 7. § (6) bekezdése alapján amennyiben központi beszerző szervezet bonyolítja le a konzultációt vagy a verseny újranyitását, annak eredményeként közbeszerzési szerződés helyett a Kr. 7. § (4) bekezdése szerinti keretmegállapodást is köthet, amelynek feltételei szerint az intézmény a beszerzését közvetlen megrendeléssel valósítja meg.

Ennek megfelelően ilyen esetben a központi beszerző szervezet a keretmegállapodás megkötését követően újabb keretmegállapodást köt, egyedi szerződés megkötésére majd csak ezt követően kerülhet sor. Ezt az egyéb információkban szükséges jelezni.

A keretmegállapodás időtartama

A keretmegállapodás időtartamát években vagy hónapban szükséges megadni, figyelemmel a Kbt. 104. § (6) bekezdésére, amely szerint keretmegállapodás legfeljebb négy évre köthető. Négy évnél hosszabb időtartamú keretmegállapodás esetén kellőképpen indokolni szükséges, amelyet a felhívásban szükséges feltüntetni, tekintettel arra, hogy az ilyen hosszú időre kötött szerződéseknek versenytorzító és a Kbt. alapelveivel, így különösen a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvével ellentétes hatása lehet.

---

³⁸ Kbt. 104. § (5) bekezdés

³⁹ Kbt. 104. § (5) bekezdés

IV.1.4) A megoldások, illetve ajánlatok számának a tárgyalásos eljárás vagy a versenypárbeszéd során történő csökkentésére irányuló információ

Meghívásos eljárás esetében nem releváns, kérjük üresen hagyni.

IV.1.5) Információ a tárgyalásról (kizárólag tárgyalásos eljárás esetében)

Meghívásos eljárás esetében nem releváns, kérjük üresen hagyni.

IV.1.6) Elektronikus árlejtésre vonatkozó információk

A közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól, valamint az elektronikus árlejtés alkalmazásáról szóló 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet III. fejezete tartalmazza az elektronikus árlejtés részletes szabályait, ami alapján el kell járni az eljárás lefolytatása során. A felhívásban elegendő hivatkozni az elektronikus árlejtésre, a közbeszerzési dokumentumokban szükséges részletesen kifejteni annak szabályait. Az elektronikus árlejtéssel kapcsolatos részletszabályokat a Szolgáltató szabályai alapján szükséges megállapítani a közbeszerzési dokumentumokban, figyelemmel a Korm. rendelet által előírt kötelező tartalmi elemekre⁴⁰.

IV.1.8) A közbeszerzési megállapodásra (GPA) vonatkozó információk

A GPA hatálya alá a központi, a központi szint alá tartozó kormányzati szervek, a közjogi intézmények, valamint a közszolgáltató ajánlatkérők tartozhatnak. Annak eldöntésében, hogy az ajánlatkérő, továbbá az adott beszerzése a GPA hatálya alá tartozik-e, az új, 2014. áprilisában elfogadott GPA mellékletei adnak iránymutatást, amelyet az alábbi hivatkozáson keresztül érhetnek el:

https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_app_agree_e.htm

IV.2) Adminisztratív információk

IV.2.1) Az adott eljárásra vonatkozó korábbi közzététel (adott esetben)

„Igen” válasz esetén kérjük megadni a pontos információkat a megjelenés idejével és a hirdetmény számával.

A hirdetményminta alapján az Előzetes tájékoztató vagy a honlapon történt közzététele esetén a Felhasználói oldalon megnevezésű

---

⁴⁰ 257/2007. (X. 4.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdése

hirdetmény hirdetményre vonatkozóan kell a korábbi közzétételről beszámolni⁴¹.

IV.2.2) Ajánlatok vagy részvételi kérelmek benyújtásának határideje

Meghívásos eljárásban a részvételi határidőt a Kbt. 83. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel szükséges meghatározni. A részvételi határidő, főszabály szerint, a felhívás feladásától számított legalább 30 nap, amely 83. § (2) bekezdés szerinti, indokolt esetben 15 napnál nem lehet rövidebb.

IV.2.3) Az ajánlattételi vagy részvételi felhívás kiválasztott jelentkezők részére történő megküldésének becsült dátuma

Az ajánlattételi felhívás megküldésének tervezett dátumát szükséges megadni. A részvételi jelentkezések bontását követő elbírálás és összegezés készítésének ütemezését kell megbecsülni, és attól számított legfeljebb 5 munkanappal kalkulálni a felhívás megküldését.

IV.2.4) Azok a nyelvek, amelyeken az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések benyújthatók

A Kbt. 2. § (6) bekezdése szerint *„az eljárás nyelve a magyar, az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban lehetővé teheti – de nem követelheti meg – a magyar helyett más nyelv használatát is”*⁴². Kérjük értelemszerűen kitölteni a hirdetményt.

IV.2.6) Az ajánlati kötöttség minimális időtartama

Meghívásos eljárás esetén a Kbt. 84. § (2) bekezdése alapján kérjük meghatározni, az abban foglaltak szerint.

A hirdetményminta előírására tekintettel, kérjük a benyújtáshoz igazodóan dátumszerűen megadni a lejárati időpontját, mivel a Kbt. napokban kifejezve határozza meg az ajánlati kötöttség mértékét, amely a hirdetménymintában nem megadható. Nem javasoljuk a hirdetményminta alapján hónapokban megadni a kötöttséget, mivel abban nem jut explicit módon kifejezésre a Kbt. szabályozás szerinti 30 ill. 60 napos határidő, és ily módon nem felel meg a jogszabályi előírásoknak.

Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet, hogy a hirdetményben nincs lehetőség szöveges adat megadására, ezért a meghívásos eljárásban az ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban kell rögzíteni az

---

⁴¹ Kbt. 38. § (4) bekezdés.

⁴² Kbt. 2. § (6) bekezdése

ajánlati kötöttség beálltára vonatkozó rendelkezéseket, különösen az ajánlattételi határidő pontos időpontjára való hivatkozást.

IV.2.7) Az ajánlatok felbontásának feltételei

Meghívásos eljárásban a részvételi jelentkezések felbontásának időpontját a felhívás IV.2.2) pontjával megegyezően szükséges meghatározni a Kbt. 68. § (3) bekezdésének megfelelően. A részvételi jelentkezések bontásán „csak az ajánlatkérő, az ajánlattevők (részvételre jelentkezők), valamint az általuk meghívott személyek, továbbá – a közbeszerzéshez támogatásban részesülő ajánlatkérő esetében – a külön jogszabályban meghatározott szervek képviselői, valamint személyek lehetnek jelen”⁴³.

A további információk esetében elegendő a Kbt. adott szakaszára történő hivatkozás.

VI. SZAKASZ: KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

VI.1) A közbeszerzés ismétlődő jellegére vonatkozó információk

(adott esetben)

Amennyiben releváns, értelemszerűen szükséges kitölteni.

VI.2) Információ az elektronikus munkafolyamatokról

Amennyiben releváns, értelemszerűen szükséges kitölteni.

VI.3) További információk

(adott esetben)

A további információk között szükséges minden az eljárással kapcsolatos releváns információ megadása, ide értve a korábban nem említett, azonban a Kbt. alapján a felhívásban rögzítendő benyújtandó nyilatkozatokat. Kérjük, hogy minden, a részvételi jelentkezéssel kapcsolatos, különösen a Kbt. 50. § (2) bekezdése szerint kötelező információt/ nyilatkozatot szíveskedjenek feltüntetni az ajánlatkérők.

A további információk között az alábbiakat szükséges jellemzően feltüntetni. A hirdetmény minta tartalmazza a mintaelőírásokat és/vagy szükséges tudnivalókat, amelyeket az ajánlatkérői igényhez és adott közbeszerzési eljáráshoz igazodva a felhívásban elő kell írnia az ajánlatkérőknek. Ezek különösen:

- közbeszerzési dokumentumok elektronikus elérhetőségével kapcsolatos információk (pl. regisztrációs kötelezettség)

---

⁴³ Kbt. 62. § (2) bekezdése

- részvételi jelentkezések benyújtásával kapcsolatos információk. Gyakori hiba, hogy az ajánlatkérő a felhívásban a részvételre jelentkezőkre kívánja terhelni az adminisztratív nehézségeiből fakadó kockázatokat, mint például a részvételi jelentkezéseknek a központi iktatóból az illetékes személyhez történő megérkezés időtartama. Ebben az esetben javasoljuk feltüntetni, hogy a részvételi jelentkezések átvételi időpontjának az iktatóban történő átvétel számít. Kérjük továbbá az épületbe történő beléptetéssel kapcsolatos információkat is feltüntetni abban az esetben, ha ennek időigénye a határidőben történő átadás/átvételre hatással van.
- Pályázatok: 272/2014. (XI.5.) Korm. rend. 385.2. valamint az 547/2013. (XII.30.) Korm. rendeletnek való megfelelés megkönnyítése érdekében javasolt a részvételi jelentkezés eredeti példányával mindenben megegyező 1 db elektronikus példány előírása a pályázatokra vonatkozóan
- Feltételes közbeszerzés: a Kbt. 53. § (5) vagy (6) bekezdésére vonatkozó információk (adott esetben). A Kbt. 53. § (5) vagy (6) bekezdése alapján indított, ún. feltételes közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban gyakori hiba, hogy az a mennyiségi eltéréshez hasonlóan, csak a szerződés egy része szerinti feladatokra vonatkozik. Tekintettel a hatályos Kbt. rendelkezéseire, a feltételes közbeszerzési eljárás kizárólag teljes közbeszerzési eljárásra, vagy részek biztosítása esetén egy adott közbeszerzési részre és az alapján megkötendő teljes szerződésre vonatkozatható. Túl azon, hogy az előzőek a Kbt. rendelkezéseinek sem felelnek meg, jelentős auditkockázatot is hordoznak magukban, ezért amennyiben bizonyos szerződés szerinti feladatok esetében feltételes közbeszerzési eljárás kiírása szükséges, különösen javasolt a részekre történő ajánlattétel lehetőségének biztosítása és az adott részre vonatkozóan az érdeklődő gazdasági szereplők figyelmének a felhívása a Kbt. 53. § (5) vagy (6) bekezdésére, valamint a szerződés ennek megfelelően történő előkészítése.
- a feltételelenség egyik formája, a Kbt. 135. § (12) bekezdése szerinti, az eredményes eljárás esetére vonatkozó hatályba léptető feltétel meghatározása, melyet adott esetben a felhívásban szintén rögzíteni kell.
- az ajánlatok (később, az ajánlattételi szakaszban való) értékelési módszerével kapcsolatos információk, továbbá adott esetben utalás a Kbt. 77. § (1) bekezdésére a megfelelő meghatározással.
- az alkalmassági követelmények meghatározása mely pontok esetében szigorúbb a minősített ajánlattevők jegyzékébe történő felvétel kritériumaival,

- ajánlati biztosítékkal kapcsolatos információk (mértékével kapcsolatban a – közbeszerzési részenkénti - becsült érték 1-1,5 %-a fogadható el főszabály szerint)
- (adott esetben) hivatkozást a Kbt. 98. § (3) bekezdésére, megjelölve a lehetséges további építési beruházások és szolgáltatások tárgyát és azok beszerzésének feltételeit, a tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának rögzítésével,
- a Kbt. 47. § (2) bekezdésére történő hivatkozás,
- hiánypótlásra vonatkozó szabályok a Kbt. 71. § alapján (ide értve adott esetben a Kbt. 71. § (6) bekezdése alapján lehetővé tett korlátozást)
- irányadó időre vonatkozó információ,
- az eljárás nyelvére vonatkozó információ,
- devizák átszámításával kapcsolatos információ,
- nem kötelező, de előírása esetén a Kbt. 66. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti nyilatkozat, amelyet közbeszerzési részenként kell megtenni. Ha előírásra került, akkor elvárás, hogy a nyilatkozatot nemleges tartalom esetén is kifejezetten meg kell tenniük a részvételre jelentkezőknek,
- változásbejegyzési eljárással kapcsolatos nyilatkozat(ok)⁴⁴
- a Kbt. 66. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozat, amelyet a Kbt. 47. § (2) bekezdése alapján eredeti példányban szükséges benyújtani a részvételi jelentkezésben. Erre vonatkozóan kérjük, az ajánlatkérők hívják fel a gazdasági szereplők figyelmét
- a Kbt. 66. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozat,
- 67. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozat,
- a Kbt. 68. § (5) bekezdése szerinti felolvasólap,
- aláírási címpéldány (a képviseletre való jogosultság igazolásának érdekében olyan okiratot (pl. alapító okirat), amelyből egyértelműen megállapítható az aláíró személy jogosultsága; vagy aláírási címpéldányt vagy ügyvéd által ellenjegyzett vagy két tanú aláírásával ellátott dokumentum; és adott esetben a részvételi jelentkezés aláírására vonatkozó, a meghatalmazott aláírásmintáját is tartalmazó, a képviseletre jogosult általi, cégszerű aláírással ellátott meghatalmazása)
- építési beruházás esetében a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 26. § alapján hivatkozás a felelősségbiztosításra (pontos mértékét azonban elegendő a szerződéstervezetben megadni, erre vonatkozóan hivatkozni szükséges a felhívásban). A

---

⁴⁴ 321/2015. (X. 30.) Korm. rend. 13. §.

felelősségbiztosítás vonatkozásában az ajánlatkérő a biztosítási szerződés megléte, biztosítási kötvény benyújtása nem követelhető meg az Ajánlattevőktől az ajánlattétel szakaszában sem,

- építési beruházás esetén különösen, de egyéb esetekben is célszerű lehet (akár már a részvételi szakaszban) helyszíni bejárás tartása, így az erre vonatkozó információkat kérjük a részvételi felhívásban egyértelműen feltüntetni. Így különösen a találkozó ideje és helye, a megtekinteni kívánt helyszínek pontos meghatározása, valamint annak szabályozása, hogy a helyszíni bejárás során az érdeklődők kérdéseit milyen módon kezeli az ajánlatkérő pl. Nem lehetséges a kérdések feltevése és azoknak a helyszínen történő megválaszolása, arra az érdeklődő gazdasági szereplőknek a Kbt. 56. § szerinti kiegészítő tájékoztatás kérés keretében van lehetőségük a Kbt. hivatkozott szakaszában található szabályozás szerint. A helyszíni bejárást a fentieknek megfelelően javasoljuk olyan időpontban megtartani, amely után a gazdasági szereplőknek - és az ajánlatkérőnek úgyszintén - a Kbt. 56. § szerinti megfelelő idejük marad a kiegészítő tájékoztatással kapcsolatos teendők ellátására.
- A közös részvételi jelentkezést benyújtó, majd nyertes ajánlattevők által létrehozandó gazdasági társaság, illetve jogi személy (adott esetben)

A Kbt. 35. § (8) bekezdése alapján Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban történő részvételt nem kötheti gazdálkodó szervezet alapításához, azonban ha a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés teljesítése érdekében indokolt, a nyertes ajánlattevő(k)től megkövetelheti. Ez utóbbi esetben az indokoltságot alátámasztó dokumentumokat is szükséges készíteni az ajánlatkérőknek, továbbá a Kbt. 35. § (9) bekezdésére is figyelemmel kell lennie.

Ajánlatkérőnek egyértelműen rögzítenie kell a részvételi felhívásban azt, hogy lehetővé teszi vagy megköveteli a gazdálkodó szervezet létrehozását. A mintafelhívásban szereplő megfogalmazást javasoljuk feltüntetni a hirdetmény fenti pontjában.

- Cégszerűen aláírt nyilatkozat az üzleti titokról (Kbt. 44. § (1) bekezdése)
- (adott esetben) Építési beruházás esetén, ha az eljárás tárgya kivitelezési munka és annak tervezése együtt, a Kr. 322/2015. (X.30.) 14. § (2) bek. alapján kivételes oka, indoklását meg kell adni a felhívásban,
- a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott megállapodás csatolása, amelyben a felek az ajánlattételi határidő időpontját rögzítik (Kbt. 84. § (6) bekezdése).

- minden olyan további nyilatkozat, dokumentum, amely a felhívás alapján szükséges a részvételi jelentkezések elbírálásához, azzal, hogy a karakterkorlátot figyelembe véve, amennyiben nincs lehetőség valamennyi benyújtandó nyilatkozat felsorolására, ajánlatkérő hivatkozhat a közbeszerzési dokumentum azon releváns pontjára, mely az iratjegyzéket tartalmazza)

VI.4) Jogorvoslati eljárás

VI.4.1) A jogorvoslati eljárást lebonyolító szerv

Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság adatait kell megadni.

VI.4.2) A békéltetési eljárást lebonyolító szerv *(adott esetben)*

VI.4.3) Jogorvoslati kérelmek benyújtása

A jogorvoslati kérelmekkel kapcsolatban kérjük a mintafelhívásban szereplő információkat minden esetben feltüntetni, adott esetben az esetleges változásokat átvezetve.

VI.4.4) A jogorvoslati kérelmek benyújtására vonatkozó információ a következő szervtől szerezhető be

Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság adatait kell megadni.

VI.5) E hirdetmény feladásának dátuma

A rendszer automatikusan tölti ki.

JOGSZABÁLYOK, FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE

- A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
- Az építési beruházások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Kormányrendelet
- A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet
- Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Kormányrendelet
- A gyógyszerek és orvostechnikai eszközök közbeszerzésének sajátos szabályairól szóló 16/2012. (II. 16.) Korm. rendelet
- A fekvőbeteg szakellátást nyújtó intézmények részére történő gyógyszer-, orvostechnikai eszköz és fertőtlenítőszer beszerzések országos központosított rendszeréről szóló 46/2012. (III. 28.) Korm. rendelet
- A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet
- EuB C-353/96. számú ítélet
- 213/2008/EK rendelet
- 2014/24/EU Irányelv
- A Közbeszerzési Hatóság útmutatója az összességében legelőnyösebb ajánlat kiválasztása esetén alkalmazható módszerekről és az ajánlatok elbírálásáról
- A Miniszterelnökség 2014. november 28. napján kelt, az egyes alkalmassági követelmények előírásával kapcsolatban követendő közbeszerzési gyakorlatról szóló Közleménye
- A Közbeszerzési Hatóság Elnökének az építési beruházások biztosítási követelményeiről szóló, 2013. május 6. napján kelt tájékoztatója (megjelent a KÉ 2015. évi 54. számában)

- Útmutató a tartalékkeret felhasználásának módjáról, lehetőségeiről a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (Kbt.) és a kapcsolódó jogszabályok tükrében